

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1925 január 15

13. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétéfnél délebb
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szakszerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fonclere-palota)

A német válság

(x) Marx kancellár után ugylát-szik Luther pénzügyminiszter is üres kézzel tér vissza Ebert elnökhöz. A német pártok, a jobboldaliak, amelyekből ma egy kormánytöbbség összehozható, az ő hívására sem békültek össze, neki sem adtak mást választ, mint elődjének, aki prolongálni akarta az aranyközéputas német politikát. Luther ugyan még nem adta föl egészen a reményt, még kísérletezik, tárgyal, küzd az ambíciókkal és programokkal, de majdnem bizonyos, hogy végül is meg kell hátrálnia azok előtt a nehézségek előtt, akik ma a német kormány megalakítását akadályozzák. Mert ezek a nehézségek ugyszólván lebirhatatlanok, de mindenesetre olyan mélyenfekvők, hogy alig jöhet politikus, akár jobbról, akár a baloldaltól, aki eltávolíthatná ma a német politika útjából. Marx, aki bebizonyította, hogy ért a politika mesterségéhez, három nap alatt rájött, hogy az új német kormány összehozása meghaladja az erejét. Lutherben nagyobb az optimizmus, több a szívósság, ő nem vesztette el a hitét, még akkor sem, amikor már minden párt ajtót mutatott neki. Ha a parlamentarizmusból már nem futja — gondolta — jöjjön hivatalnok-kormány: semleges, politikamentes, párt fölött, minden külön érdek híján csak az ország kedvére és jó dobitására. Nem kétséges azonban, hogy ebből a hivatalnok-kormányból sem lesz semmi, bár a centrum vezetői igen biztatták Luthert, hogy egy ilyen megoldást szívesen fogadna Németország. A német nép valóban belenyugodna, sőt talán örülne is, ha olyan kormányt kapna, amely csak dolgozni akar és nem politikát csinálni, mert a politikából, amióta elfogyasztotta a féltucat esztendő, csömörig kiábrándult már. De a német polgárt és munkást nem igen érdekzi meg Németországban sem a politikusok, akik az ország dolgát intézik. A hivatalnok-kormány különben is igazán fáébol vaskarika: a német pártok, amelyek közel fekszenek a hatalomhoz, végső szükségben sem bolondok feladni elveiket és célkitűzéseiket. A nemzetiek, akik a császárságot szeretnék restaurálni, akár összedőlhet Németország, mindig csak a monarchia felé dolgoznak és a szociáldemokraták, vagy hogy polgári pártot említsünk: a demokraták sohasem mennének bele, hogy ne tartsák fenn a köztársaság maradék demokráciáját. A farkasból nem lesz bárány: a hivatalnok-kormányban ki jobbfelé, ki pedig balra kormányozna, a

hogy a pártmeggyőződése diktálna. Luther, lehet jóhiszemű volt, amikor fölvetette az eszmét, a pártok vezetői azonban nagyon jól tudják, hogy ezzel a szépség tapasszal nem lehet elbujtatni a sebet, ami a parlamentarizmuson esnék, ha a pénzügyminiszter gondolata megvalósulna. Nem is kapnak a terven, pedig Luther igen sok érvt hozott fel nekik, hogy ez Németország egyetlen orvossága, ami segít mindenen: munkanélküliségen, pénzügyi bajokon s külpolitikai veszedelmeken. Ami az utóbbit illeti: valóban a jelenlegi helyzetben egy semleges kormány jó hatást tenne külföldön, Franciaországban és Angliában, ahol amugyis nagyon tartanak attól, hogy erősen jobboldali kormány alakul Berlinben. És aggodalmuk, valljuk be, nem

is alaptalan. A krízis vége — ha csak valami istencsoda nem jön — most már nem lehet más, minthogy a nemzetiek kezébe kerül a hatalom, akik, a jelekből ítélve, nem követik Marx okos és józan realpolitikáját az antanttal szemben, hanem egész nyíltan hadat üzennek a versaillesi békének. Hogy ezt meddig tudják csinálni, előre nem lehet tudni, de hogy soká nem, az holtbizonyos. Az is meglehet, hogy a nemzeti-párt beadja a derekat és lefékez; akkor viszont tömegei fogják megbuktatni és félreállítani. Németország pedig ott lesz, ahol volt pár hónappal ezelőtt: új választások előtt, amelyek vagy lábraállítják a német parlamentarizmust, vagy végleg felborítják a német demokrácia kártyá-várát.

vádolja meg a bírakat, különösen dr. Bacsac Iván elnököt, akiről megállapítja, hogy a Davidovics-kormány nevezte ki a zagrebi törvényszék elnökévé.

A belügyminiszter megtiltotta Trumbics elutazását

Radicsék védője, dr. Trumbics Ante, mint jelentették, a belügyminisztériumtól táviratban kérte elkövetett utlevél kiadását. Makszimovics Bózsó belügyminiszter a »Vreme« számára adott nyilatkozatában Trumbics utlevél-ügyéről a következőket jelenti ki:

— Trumbics külföldi utazását azért tiltottam meg, hogy a vizsgálat folyamán csak autentikus dokumentumok kerüljenek elbírálás alá, nem pedig azok is, amelyeket Trumbics a külföldön utólag beszerezhetne.

A belügyminiszter az obznávnával elkövetett hatósági visszaélések ellen

A belügyminisztériumhoz jelentések érkeztek arról, hogy a vidéki rendőrhatalóságok közegei az obznána végrehajtásánál nem tanúsítanak kellő tapintatot és gyakran visszaéléseket követnek el az intézkedések végrehajtása kapcsán.

Makszimovics belügyminiszter a panaszok vétele után részletes instrukciókat adott ki alárendelt közegeinek az obznána végrehajtására vonatkozólag. A belügyminiszter utasításaiban hangsúlyozza, hogy az obznána miatt ártatlanoknak nem szabad szenvedni és a leszigorubb felelősségrevonást helyezi kilátásba azok számára, akik a hatósági eljárás címén visszaéléseket követnek el.

Radics vallani akar

Zagreből jelentik: Maces dr. és négy társa, akiknek szabadlábrahelyezését rendelte el a bíróság, felebezték a bírói határozat ama része ellen, amely kimondja, hogy a le tartóztatott képviselők immunitása megszűnt. Most az öt Radics-párti le tartóztatott a vizsgálóbíró előtt kijelentette, hogy áll a felebbezésről. A bírói szék így csak az állam-ügyész felebbezését fogja tárgyalni. Radics István, aki eléletől fogva immunitására hivatkozva megtagadta a vallomást és a törvényszék ezért nem is dönthetett a vizsgálati fogsága ügyében, most hasonlóképpen kijelentette, hogy nem kívánja az immunitás kérdésének eldöntését s haitandó vallani. Radics kihallgatását a vizsgálóbíró sürgősen megkezdi.

Letartóztatták Bacsinics Radics-párti képviselőt

A beogradi rendőrség szerdán a spliti ügyészségtől távirati rendelkezést kapott, hogy tartóztassa le a Beogradban tartózkodó Bacsinics Rude Radics-párti képviselőt, a parlament első titkárát. Az utasítás értelmében a rendőrség egy tisztviselője délelőtt fél tíz óraker egy csendőr kíséretében meierent a vasutállomással szemben levő Petrograd szállóban és a 45. számú szobában lakó Bacsinicsot letartóztatta. A rendőrtisztviselő felohrasta a spliti ügyészség táviratát a Ra-

A bíróság elrendelte a vizsgálati fogságot Radics ellen

A belügyminiszter a Radics-párt elleni eljárásról

Makszimovics Bózsó belügyminiszter uságirók előtt nyilatkozott a Radics István és társai ügyében megindított eljárásról. A belügyminiszter a kormány álláspontját a következőképpen körvonalazta:

— Radics István az ország tételes törvényei szerint bűnös, mert politikai működése a belöldön az állam törvényes rendjének rombolását, az országon kívül pedig a külfölddel való, meg nem engedett, büntetendő kapcsolatok fentartását jelentette. Radics nyilatkozatai, beszédei, cikkei elegendők volnának ahhoz, hogy őt felelősségre kelljen vonni. Csak Radics hosszas külföldi buidosásának és az eddigi politikai viszonyoknak tulajdonítható, hogy ez még nem történt meg. Azok az adatok, amelyeket a legutóbbi vizsgálat és a házkutatások szolgáltattak, imperatív kötelességévé teszik a hatóságoknak, hogy Radics ellen a törvény erejét alkalmazzák, hogy bűnvádi eljárást indítsanak ellene a büntetőtörvénykönyv és az államvédelmi törvény alapján.

— Az az állítás, hogy a bíróságnak átadott anyag hamisítvány és kohlomány, ez az állítás, amelybe nagy politikai pretenzióu férfiak is beleestek — csunya bűn az állam ellen. A kompromittáló anyag eldobása bizottságilag és jegyzőkönyvileg történt. A terhelő okmányok facsimilét a legrövidebb időn belül nyilvánosságra hozzuk.

— A zagrebi törvényszék határozata az egész világot meglepte, engem is. A határozat csak ugy keletkezhetett, hogy a vizsgálatot, a törvényszabta rövid határidő miatt, fordított sorrendben vezették. Így a bíróság előbb határozott Radics társai ügyében, még mielőtt megvizsgálta volna azokat a bizonyítékokat, amelyeket magánál Radics Istvánál találtak. Ez az anyag azonban olyan, hogy nincs az a bíróság, a

mely ennek megvizsgálása után ki mondhatná Radics és társai ártatlanságát. Eltekintve minden más autentikus vádoló bizonyítéktól, egvedül az a Moszkvának szóló referátum, amelyet Radics kabátzsebében találtak, sajátkezü korrekúráival és betoldásaival, amelyben beszámol arról, hogy mit tett házában a kommunista program alapján és mit kér Szovjetországtól — magábanvéve elegendő bizonyíték a bűnössége mellett.

— Nemcsak politikus vagyok — fejezte be nyilatkozatát a belügyminiszter — hanem jogász is és mint ilyennek, meggyőződésem, hogy minden, amit az államhatalom Radics ellen felhozott, esupa valóság és teljesen elegendő ahhoz, hogy Radicsot és bűnsegédeit elítéljék.

Radics fogházi levelezései

Zagreből jelentik: Hechimovics jogházórt, akit Radics István leveleinek csempészésén értek, elboesáították állásából. A vizsgálat megállapította, hogy Radics a fogság egész ideje alatt rendszeresen levelezett barátaival és hozzátartozóival. A napokban Radics ruhájában egy cseh nyelvű irrt levelet találtak, amelyet valószínűleg feleségétől kapott, aki cseh származású. Ebben a levélben közlik Radicsal, hogy Korosec meg akarta látogatni. Szó van továbbá a levélben arról is, hogy Radics híveit Szuboticián üldözik és a levélíró ajánlja, hogy Maces legyen a szuboticiai listavezető Radics helyett.

A kormánysajtó a zagrebi törvényszék elnöke ellen

A kormánypárti sajtó Beogradban és Zagrebban hevesen támadia a zagrebi törvényszék tanácsát a Radics-párti vezetők szabadonbocsátásáról szóló határozat miatt. Legélesebb a Pribiesevics-párti »Ritjec« támadása, amely pártossággal

dics-párti képviselő előtt, aki tiltakozott letartóztatása ellen. Bacsinicsot kocsin a rendőrfőnökségre vitték, majd délután egy órakor egy esendő kisérőben Solitbe szállították.

A Radics-párti képviselő letartóztatásának gyorsan híre kelt Beogradban és az államason több ellenzéki képviselő és újságíró jelent meg, hogy Bacsinicstól elbucszon. A megjelentek közt volt Popovics Gyóka, a demokrata-párt papképviselője, aki közismerten szimpatizál a Radics-párttal. Popovics az államason érzékeny bucsút vett a Radics-párti képviselőtől, megölelte, megrázta kezét és néhány szóban biztosította az ellenzék együttérzéséről.

Bacsinics, mint a parlament első titkára, a parlament feloszlatása után is Beogradban tartózkodott és ő volt az egyetlen, aki a Radics-párt és az ellenzéki blokk között az összeköttetést fentartotta.

A parlament alelnöke, dr. Hohlyec a letartóztatás hírére a parlamentbe sietett és Jovanovics Ljubánál, a parlament elnökénél tiltakozását akarta bejelenteni. Jovanovics Ljubát azonban nem találta hivatalában, mert a házelnök már két nap óta betegen fekszik a lakásán. Jovanovics betegsége miatt egyébként elmaradt az állami bizottság szerda délelőttre összehívott ülése is.

A minisztertanács ülése

A kormány tagjai az esti órákban minisztertanácsra ültek össze, amelyen Makszimovics Bózsó belügyminiszter beszámolt a jelölések eredményéről. A belügyminiszter jelentésében kiemelte, hogy a listaszakadások sokkal nagyobb mérvűek, mint a múlt választásokon. Ugyazólvan minden pártnak vannak szakadásai, de leginkább a radikális-pártnak, amelynek hívei két körletben három listát állítottak: Montenegróban és a travniki kerületben. A demokrata-pártnak igen sok helyütt szintén két listája van.

A beérkezett jelentések szerint az ország 45 választókerületében összesen 359 listát nyújtottak be. A vajdasági jelölések szerint Pansevón 6, Kikindán 11, Szomborban 8, Szuboticán 10 lista kerül szavazás alá. A belügyminiszter statisztikája még nem teljes.

Foglalkozott ezután a minisztertanács a zagrebi törvényszék határozata folytán előállt helyzettel. Lukinics Edó igazságügyminiszter

bejelentette, hogy a zagrebi államügyész szerdán délután öt órakor benyújtotta felekezését a vádtanács határozata ellen és hogy Radics István ellen elrendelte a bíróság a vizsgálati fogságot.

Krizman agrárminiszter végül referált arról az intézkedéséről, hogy likvidáltatta a tartományi kormányzóságok mellett működő agrárhivatalokat. A minisztertanács este fél tíz órakor ért véget.

Becskerekéki ékszerészek vásárolták meg Perics Marinkó aranyait

Kitűzik a főtárgyalást Rajin Dusán és társai ügyében

Becskerekéről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt fogták el Temesvároton Perics Marinkót, a rettegett haramiát, akitnek bandája éveken keresztül tartotta félelemben Bánát lakosságát. Gyilkosságok és rablások egész sorozata terheli a bánáti haramiának és cinkostársainak lelkét és a banda véres kirándulásai elé az országhatárok sem tudták gátat szabni. Egyszer Torontálmezeje valamelyik forgalmas országútján gyilkoltak Perics Marinkó emberei, máskor a Romániához tartozó Temes megye közséjeit rabolták végig. Perics Marinkó mind a két országban otthon volt és a nyomozó hatóságok éppen emiatt a kétféle élet miatt nem tudták éveken keresztül ártalmatlanná tenni.

A becskerekéki rendőrség és a csendőrség együttes nyomozásának eredményeként a múlt év júliusában sikerült is Perics Marinkó becskerekéki rejtékhelyét felfedezni, Temesváron pedig magát a bandavezért tették ártalmatlanná.

A becskerekéki ál-pénzhamisító

Martinov Jóca Déli-sor 1764. szám alatti lakásán rejtőzött néha heteken át Perics Marinkó Becskereken, ahol bandájának három tagja: Rajin Dusán, Martinov Jóca és Pivarszki István laknak állandóan.

A becskerekéki különítménynek Rajin Dusán volt a vezére. Rajin pénzhamisítáért ült 12 évig és eközben találkozott a kikindai ügyészség fogházában Perics Marinkóval. Amikor kiszabadultak, felujtatták az ismeretséget és Rajin többször hívta meg egy kis becskerekéki kirándulásra Pericset. Időközben Rajin Dusán felhagyott a pénzhamisítás háládatlan mesterségével és feleságot ál-pénzhamisítónak. Rajin főleg a Becskerek-környéki falvakban dolgozott úgy, hogy a kiszemelt áldozatnak «elárulta», hogy ő hamis pénzt tud csinálni. Mutatott két valódi száz dinárost és felhívta a klienst, hogy vizsgálja meg tüzetesen van-e valami különbség közöttük. Természetesen a két valódi pénz között nem volt semmi differencia, mire Rajin kijelentette, hogy az egyik valódi, a másikat pedig ő hamisította. Ebből a nagyszerű «hamisítvány»-ból szívesen vettek a falusiak és Rajin tízezer jó dinárért százezer kitéző hamisítványt ígért és vagy felvette előre az egész vételárát, vagy előleget esalt ki, de természetesen sohasem szállított érte hamis pénzt.

Az ércpénzzel hasonlóképpen járt el. Itt is két egyforma jó pénzt mutatott, de nem «hamis» pénzt árult, hanem azt a gépet, amivel ilyen kitéző hamisít-

ványt lehet csinálni.

Perics Marinkó munkában

Ezt az idillikusan jámbor foglalkozást szakította meg olykor-olykor Perics Marinkó megjelenése. A becskerekéki különítmény csak rablásokban vett részt. Nem gyilkoltak, mert véletlenül egyszer sem volt rá szükség, azonban annál több rablást követtek el Rajinék Perics Marinkó vezetése alatt. Legutoljára Melencén raboltak ki egy jómódu gazdálkodót, akitől többek között aranypénzekből készült hosszú lázsláfűzért is elvitték, azután Becskereken Dojkov Marinkó és Király György házait rabolták ki, ahonnan szintén sok ezüst dinárt és aranypénzt vittek el. Mindegyik rablásban résztvett Perics Marinkó is. Az elrabolt holmit Perics rejtékhelyén, Martinov Jóca lakásán őrizték, amíg sikerült értékesíteni.

Ezt a munkát többnyire Rajin Dusán végezte el és mint a nyomozás megállapította, az elrabolt aranyat és ékszereket becskerekéki ékszerészeknek adták el. Valamennyi elrabolt ékszer nem sikerült megtalálni, annyi azonban a nyomozás során kétségtelenül beigazolódtott, hogy a Velencéről rabolt aranyékszereket Becskereken egy főcuccai ékszerész és annak szintén ékszerész veje vásárolták meg.

Befejeződött a vizsgálat

Rajin Dusánt és két társát július 7-én tartóztatták le és a vizsgálat hat hónapig folyt ellenük. A vizsgálat folyamán a becskerekéki ékszerészeket is kihallgatták, ők azonban azt vallották, hogy fogalmuk sem volt arról, hogy rabolt holmit vásároltak. Ennek ellenére az eljárás ellenük is folyamatban van.

A becskerekéki törvényszék vizsgálóbírója most fejezte be a vizsgálatot Rajin Dusán és társai ügyében és az iratokat a múlt héten küldték át az ügyészségnek, ahol már megkezdtek a vádirat megszerkesztését és ezzel a főtárgyalás előkészítését.

A választások miatt elrendelt törvénykezési szünet után, de mindenesetre még február hónapban kitűzik a főtárgyalást.

Egy szegény ifju története

Iria: Fodó - László

Ezt itt egy nagyon szegény ifju. Nagyon szegény? ... Ez enyhe kifejezés ... Az említett ifju rettenetesen kétségbeejtően, reménytelenül szegény volt. Mert az, aki nagyon szegény, társadalmunk fogalmai szerint tömeglakásban hál, hagymát és kenyeret ebédel, eldobott szivarszúkákat szív és ha egy kis bufeleitőre van szüksége, törkölypálinkát iszik. Az ifju azonban, ismétlem, rettenetesen szegény volt, ami azt jelenti, hogy egy előkelő pesti szállodában lakott, pezsgős vacsorákat rendelt lent az étteremben, finom belvárosi szabócégnél dolgoztatott, aranytárcájában Saphards Hotel illatozott, szép asszonyoknak huzatott a cigánnyal, zsurokra és házibálokra járt, csak éppen hogy nem volt egy vasa sem.

Pedig legszebb reményekkel vágott neki az életnek, komoly dolgokkal foglalkozott, könyvet akart írni a huszadik század tévedéseiről, tanulmányt a lélek fejlődéséről és egy mélyesen szép tragédiát valami nagy dologról.

Egy napon azonban, szörnyű kártyacsaták után, a szegény ifju megállott az útján utcasarkon és gondolkozni kezdett. Távlatosságát néhány konyak csak növelte, s így az eredmény, melyhez eljutott, egyszerűen kétségbeejtő volt. Minden szegénykezés nélkül, halkan és egyszerűen, belemondta a ködös sötétbe élete nagy igazságát. Az igazság így hangzott:

— Elég volt!

Valóban. Itt most már tenni kell valamit. Vagy kijábolnak egy erőveszesztással ebből a helyzetből, s egy mesterfogással sok pénzt szerzünk. Először is sok pénzt szerzünk. Ha ez meglesz, akkor jöhet a többi. A szellem, a magasrendűség, néhány érdekes gondolat, esetleg egy kis reformáció. Az ifju ideálja ugy látszik. Tacitus volt, aki villájában, az arisztokrácia fényében és látásban elmaradva rabzol-

gátának mondta tollba a történelmet. Nem rossz ideál, annyi szent. De hát hogyan érhetjük el? Még egy füty, még egy shimmylés és a szegény ifju felkacagott:

— Házasságot kötök. Jó, kövér érdek-házasságot. Az a fontos, hogy a nő ne legyen túlságosan kellemetlen. Egy kis módor, néhány konvenció, némi ügyesség és életemet úgy rendezhetem be, hogy a házasság ne zavarjon semmiben sem. Eladom magam? Ez igaz. De valamit csak kell csinálni. És a célok, amelyeknek érdekében megteszem ezt, feltétlenül szentesítik az eszközt.

Ime, idáig jutott a szerencsétlen, szegény fiatalember. Másnap már diszkrét társvalásokat folytatott egy házasságközvetítővel, aki szakértelemmel nézte őt végig, mint valami portékát. Azután megfentoltan bólogott.

— Holnapután egy gazdag vidéki kereskedő érkezik s éppen az ön hoteljében száll meg. A lányát akarja férjhez adni. Én együtt illek velük a hallban. Ön arra jön, örömmel üdvözölközök egymást, mintha régi barátok lennének, s erre én bemutatom a családnak. A többi már megjelenés és ügyesség dolga.

Ezzel ismét végizmerte a szegény ifjut, akit a belvárosi szabócég bátran beállíthatott volna a kirakatába reklámbábunak. Majd a referenciák következtek. A gazdag vidéki kereskedő a legjobb cégek egyikének bizonyult, a kislány pedig a bemutatott fénykép után itélve határozottan csinos volt. A fiu nem is értette, hogy miért kellett nekik házasságközvetítőhöz fordulniok. A közvetítő fölényesen mosolygott:

— A társaság hiánya, barátom ... A társaság ... Hiszen vidéken annyi férfi akart volna, amennyi jól esik ... De a pénz követelő. A kislánynak egy szép, elegáns, szellemes, nagyvilági férfitársa kell, bármennyibe kerüljön is.

Az üzlet első részét tehát megkötötték. Találkozás másnap délután öt órakor a szálló halljában! Az ifju már a nászut részletein törté a fejét. Elhatá-

rozta, hogy régi vágyának eleget tesz. Páris-Marseille-Ajaccio-Tunis-Pantellaria-Palermo-Nápoly és így tovább. Egészen csinos kis utazás lesz. Reméljük, a nő nem fog zavaróan hatni.

A további részletek természetesen program szerint folytak le. A házasságközvetítő kitűnően játszott, s a házasságra szánt kislány egy csöppet sem gyanakodott. Az ismerkedés így kedvező jelek között kezdődött, s a hölgyecske arcán látszott, hogy a szegény fiu már az első pillanatban elbájoalta őt. A fiatalok is csakhamar megértették egymást. Néhány információ, meghívás vidékre és két héten belül megtartották az eljegyzést.

A kézfó után a papa bizalmasan félrehívta a vőlegényt és a következő beszédet intézte hozzá:

— Édes fiam! Én tudom jól, hogy kártyadösszágaid vannak. Én kétségbe a kifizetem őket, de add becsületeszavadat, hogy nem fogsz többé kártyázni.

A szegény ifju ezt is megígérte. Általában mindent megígért és mindenbe beleegyezett. Hallatlanul felháborító cipizmussal fogta fel a dolgot, titokban mindenen mosolygott, ami annál könnyebben ment neki, mert menzasszonya türhetően szép volt és türhetően okos. Egészen vidám napokat töltöttek együtt. Rövidesen megkötötték a házassági szerződést, s egy reggel a fiu arra érte, hogy egy nagy vagyon boldog birtokosa s egy még nagyobb vagyon egyetlen boldog örökösje. Most minden meg tud csinálni, amiről álmodott. Könyveket és képeket gyűjt, egy finom, analitikus regényt ír, szép kamarazeneket hallgat, ebédnél udvariasan keztesz a feleségének, este mérsékeltén foglalkozik vele. A kis nő pedig biztonságosan el lesz ragadtatva. Azt hiszi, hogy ez a kellemes, előzékeny, közöny hozzá tartozik a mondén házassághoz. Két gyerekek lesz, egy fiu és egy leány, ami már csak azért is szükséges, mert a szegények szankcionálta lezára a házasság vagyon természetű megállapodásait. Szóval rend, rend lesz az

egész vonalon. Nem csalja meg sohasem a feleségét, hiszen a nők farszúlok, kellemetlenek és unalmasok. Milyen jó, ha nem kell foglalkozni velük. Életét tehát egy kellemes, jól temperált életfelfogásban tölti, hódolva a kulturának, civilizációnak és magasrendűségnek. Szébb álmot a szegény ifju zán nem kívánhatott magának.

Sainos, a valóság egészen másképpen alakult ki. Oh, ne méltóztassanak sablonokra gondolni! Nem derült ki, hogy az apa vagyona hazugság volt. Nem derült ki, hogy a leány multjában egy kis hiba esett. Nem derült ki, hogy ezzel a kis vidéki feleséggel lehetetlen az együttélés. A kis nő bájos volt, a házasságban szebb lett, vidámabb, finomabb és öltetesebb. A vagyon több volt, mint amennyire a szegény ifju számított. Egy nap rájött arra, hogy őszintén szereti az asszonykát, akit pedig érdekből vett el feleségül. Az asszonyka viszont imádtja az urát. Az após nem volt após. Az anyós nem volt anyós. Feltételesen sohasem zavarta meg a családi harmóniát. A gyermekek jól sikerültek és gyönyörűen fejlődtek. Szóval annyifig, erkölcsileg, érzelmileg, szerelmileg, családilag, társadalmilag ideális házasságot éltek. Nem volt itt a világon semmi hiba. A házasságközvetítő jó munkát végzett.

De hát akkor hol van itt a baj? Megmondjuk azonnal. Amikor a szegény ifju az első milliót a kezébe kapta, hirtelen mezeledkezett Marseille-ről, Tuniszról és a Földközi-tengerről. Később elfeledkezett Beethovenról és Leonardoda Vinciről. Azután a huszadik század hibáiról, a lélek fejlődéséről, a tragédiáról és az analitikus regényről. Amíg azért egy ízben mégis elutazott Tuniszba. Datulya-szállitványt hozott. Takarmányraktárát a Soroksári-uton építtette fel. A sörkattellel kötött árnázieltől legendák beszéltek a szakértő körök. A számlakontrollminiből minden bsz nélkül mászott ki. Szerencsés kezű ember lett belőle. Mindenki utálta. Én is. Ez a szegény ifju története.

KISEBBSÉGI ÉLET

A román kormány nevében Tatarescu belügyi államtitkár, mint megirtuk, különféle vádakkal illette az erdélyi Magyar Pártot és annak vezetését. A vádakkal a Magyar Párt elnöki tanácsa kedvre összehívott ülésén akart foglalkozni. Az ülést azonban a kolozsvári rendőrség váratlanul betiltotta, azzal az indokolással, hogy mindenekelőtt a katonai hatóságtól kell engedély az ülés megtartására. A betiltásról a Magyar Párt elnöki tanácsa a következő kommünikét tette közzé: »Tatarescu kisebbségi miniszter ur folyó hó 8-án a sajtó összehívott képviselői előtt a Magyar Pártot a kommunista párttal való állítólagos együttműködéssel vádolta meg. A Magyar Párt elnöke ismert nyilatkozatában ezen vád ellen már leghatározottabban tiltakozott s kijelentette, hogy a pártvezetés a miniszter vádjaira részletesen fog nyilatkozni s e célból az elnöki tanácsot folyó hó 12-ére egy bizalmas megbeszélésre össze is hívta. A rendőrség az elnöki tanácsi összejövetel lehetőségét — habár mint politikai párt u. n. »tanulmányi kör« engedély nélkül is összejöhet és megbeszéléseket folytathat — a fennálló rendeletek ellenére katonai hatóság engedélyétől tette függővé azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben ily engedélyt az elnöki tanács fel nem mutatna, az összejövetelt fel fogja oszlatni. Ezzel lehetetlenné tette az elnöki tanács összejövetelét, Tatarescu miniszter ur vádjával való foglalkozást és állásfoglalását. Így a Magyar Párt elnöki tanácsa egyelőre nincsen abban a helyzetben, hogy a miniszter vádjával foglalkozhassék és álláspontját a közvélemény tájékoztatására közzétehesse.«

A betiltásról, amely az egész országban nagy feltűnést keltett, a Magyar Párt elnöke a következőket mondotta: »A szokás eddig az volt, hogy a párt elnöki tanácsának tagjai, épügy mint a bankok végrehajtó-bizottságai, amelyeket a törvény ceruel de studii-nak tekint, bejelentési engedély nélkül jöhetnek össze megbeszélésekre. Erre számtalan precedens van. Miután azonban a lapokban tévedésből gyűlésnek minősítették a mai megbeszélést, nem akarunk esetleg gyanuba keveredni és kitenni magunkat felesleges zaklatásnak, tudomásvétel végett közöltük a rendőrprefektussal, hogy ma akarnók megbeszélni a Tatarescu urnak adandó válasz szövegét. A prefektus azonban, legnagyobb csodálkozásunkra kijelentette, hogy csak abban az esetben veheti tudomásul az értekezlet megtartását, ha arra a katonai parancsnokság engedélyt ad. Mi tiltakoztunk ez ellen az önkényes eljárás ellen, a megbeszélést azonban egyelőre kénytelenek voltunk elhalasztani.« A Magyar Párt a betiltás miatt panaszt tett Bratianu miniszterelnöknel.

A román lapok Anghelescu közoktatásügyi miniszternek egy újabb keleti rendelkezésével kapcsolatban megállapítják, hogy a romániai középiskolai oktatás színvonala erősen lecsökkent. Megemlíti, hogy a közoktatásügyi miniszter maga is megdöbbenne tapasztalja az általános zűlést és az összes középiskolai igazgatókkal közölte is elégedetlenségét az általános eredménnyel, rámutatván arra a nagy veszedelemre, amely a nyű-esés következtében a jövő nemzedéket fenyegeti. A román lapok azt is tudják, hogy a miniszter a további kulturális és megakadályozása érdekében elhatározta az érettségi vizsgálatok visszaállítását. Szigorú felvételi vizsgálat szerepel a színvonal-emelést célzó miniszteri programban és külön fegyelmi könyv (carta de disciplina) bevezetése az intézeti fegyelem megjavítása érdekében. Az erdélyi ma-

gyarságot felekezeti iskoláin keresztül szintén közéről érinti a rendelet, amelyek részleteit természetesen nem ismeri a közvélemény. Egyelőre csak annyit állapítanak meg a magyar lapok, hogy az ingadozva kísérletező közoktatás-

ügyi politika a revízióknak egy újabb fordulójához érkezett, amely a sok viszontagságon keresztül ment magyar szülők és tanulók lelkében csak fokozza az évek óta uralkodó bizonytalanságot.

Az Emberi Jogok Ligája a magyarországi titkos választójogért Bethlen tiltakozik a beavatkozás ellen

Párisból jelentik: Az Emberi Jogok Ligája szerdán ülést tartott, amelyen a magyar belpolitikai viszonyokkal foglalkoztak. Az ülésen felolvasták a magyar baloldali ellenzék táviratát, amelyet Nagy Vince, Ruperi Rezső, Farkas István és Propser Sándor írtak alá és amelyben a képviselők, a magyar viszonyokkal indokolva távolmaradásukat, Herriot és a francia demokrácia támogatását kérik a titkos választójogért folytatott küzdelemükhöz. Felolvasták Károlyi Mihály levelét is, aki azért nem jelenhetett meg az ülésen, mert Amerikába kellett utaznia beteg felesége látogatására. Szende Pál és Vör Imre ismertették az ülésen a magyar politikai helyzetet és javaslataikra az Emberi Jogok Ligája kimondta, hogy az európai demokráciának minden lehető el kell követnie a magyarországi általános, egyenlő, titkos választójog érdekében. A gyűlés határozata egyszersmind a passzívításban való kitartásra buzdítja a magyar ellenzékét. Mint Budapestről jelentik, az Emberi Jogok Ligájának erre a határozatára vonatkozólag gróf Bethlen István miniszterelnök a következő-

ket mondotta a Magyarország munkatársai előtt: — Régen tudom, hogy Károlyi Mihály, Vör Imre és hasonlóak Párisban intrikálnak a magyar kormány ellen. Köztudomású, hogy a Magyarország ellen folytatott rágalomhadjáratot az Emberi Jogok Ligája által akariák most gyanús eszközökkel dűlőre juttatni. Lehet, hogy az Emberi Jogok Ligájának igen előkelő tagjai vannak, de semmi közünk hozzájuk, nekik sem mihozánk. — Ez a liga nem bírót fórum és nincs joga beleavatkozni Magyarországra belügyeibe. Károlyi Mihály fölötte nem a magyar kormány, hanem a független magyar bíróság ítélkezett és ezt az ítéletet mindenkinek respektálnia kell. — Az a vád, hogy a magyar ellenzéki képviselők akadályozva vannak hivatásuk teljesítésében, szintén nem felel meg a valóságnak, mert csak tizenöt képviselő van kitöltve, a többi résztvehet a nemzetgyűlés munkájában. Végül a magyar miniszterelnök visszautasítja az Emberi Jogok Ligájának beavatkozását Magyarországra belső ügyeibe.

Román világ Budapesten A Roboz-pörben folytatják a tanúkihallgatásokat

Budapestről jelentik: A Roboz-pör szerdai tárgyalásán folytatták a tanúkihallgatásokat. A bíróság elsőnek Nagy Károly főkapitányhelyettest hallgatta ki, aki Roboz Imre letartóztatásának körülményeiről tett részletes vallomást. — A Pesti Élet komizkodása folytán — mondotta — mint jó magyar ember, kötelességemnek tartottam ártalmatlanná tenni Roboz Imrét. A lapon kívülálló okot kerestem, nehogy a románok belekapaszkodjanak a letartóztatásba. A detektívjeimmel azon a címen hoztam be a rendőrségre, hogy résztvevett az Apostol-nyomda szétrombolásában. Alig történt meg azonban a letartóztatás, amikor Matyasovszky főkapitány telefonon értesített lakásomon, hogy azonnal menjek vissza a főkapitányságra, mert a román megszállók Roboz Imre megjelentését követelik váchuccai hadiszállásokon. Elmentem a románokhoz két detektív kíséretében, ahol egy Mezei nevű román szolgálatban álló ur azzal támadt rám, hogy hogyan mertem letartóztatni Roboz Imrét. Másnap azután egy román járőr Roboz Imrét elvitte a főkapitányságról és kiszabadította. Amikor a románok már kivonulóban voltak, kiadtam detektívjeimnek az utasítást, hogy igyekezzenek Robozékot lekapcsolni. Ez azonban nem sikerült, mert állandóan románokkal voltak együtt és veük együtt távoztak az országból. Roboz Imre: Tehát mindazoknak az atrocitásoknak és visszaéléseknek, amelyeket a románok ittélük alatt elkövettek, én vagyok a bűnbakja. Nagy Károly: Honnan tudhatnám én ezt?

Roboz ezután elmondotta, hogy a mikor a románok bevonultak Budapestre, olyan zsidóverés volt, mint még soha. A románok a villamosokról huzgálták le az embereket és verték őket. Két napig tartott ez az állapot, de azután a románok kijözanodtak. Nagy Károly (gunyosan): Nagyon sajnálom, hogy nem sikerült magukat ittmarasztanom. Roboz Imre: Ez privat óhajítása volt méltóságodnak. Nagy Károly: Mindenki tudja, hogy önök mennyit ártottak az országnak. Roboz Imre: Letartóztatásomnak volt törvényes alapja? Nagy Károly: Igenis, volt. Roboz Imre: Pedig Friedrich István tegnap azt jelentette ki vallomásaiban, hogy csak az erőszak jogán történt letartóztatásom. Nagy Károly után Botán Béla rendőrtanácsost hallgatták ki, aki vallomásaiban elmondotta, hogy a kommunisták üldözésére alakult speciális nyomozóosztály vezetője ő volt akkoriban. A Pesti Élet azt írta róla, hogy zsidó vért trüszkököl, mit ehét hát vacsorára, ha ilyen jó étvágya van. Nagy Győző detektív-főfelügyelő arról beszélt vallomásaiban, hogy ő kapta az utasítást, hogy nyomozza ki a Népszavánál, kik kompromittáltak magukat a proletárdiktatura alatt? Hivatalos működésében azonban az ott tartózkodó Roboz Imre megakadályozta őt, elkergette és megfenyegette. Roboz Imre: Ön az iránt érdeklődött, hogy a nyomdászok közül kik a zsidó vallásúak? A tanu: Ez nem igaz. Roboz Imre: Igaz-e az, hogy a Népszava épületének tervrajzát akarta megszerezni?

A tanu: Ezt nem mondhatom meg. Vozáry Lajos detektív elmondotta, hogy őt, aki Robozék megfigyelésére és letartóztatására volt kirendelve, Roboz Imre több ízben megfenyegette. Vozáry után Szakács Andor nemzetgyűlési képviselőt, Friedrich volt sajtófőnököt hallgatták ki a bíróság. Szakács elmondotta, hogy Robozék működése a magyar társadalomban visszatetszést keltett. A románok őt két ízben is letartóztatták, de hogy ebben részük volt-e Robozék-nak, azt nem tudja. Az időben Nagy-atáditól is hallotta, hogy egyes magyar politikusok új kormány összeállításán fáradoznak és első lépésüknek azt tervezték, hogy a románok segítségével letartóztatják a Friedrich-kormányt. Wolkenberg Alajos rendőrfelügyelő kihallgatása után a bíróság a tárgyalás folytatását csütörtökre halasztotta.

Az SHS. királyság és Románia elégedetlenek a jóvátételi részesedéssel Befejeződött a pénzügyminiszterek konferenciája

Párisból jelentik: A szövetséges pénzügyminiszterek konferenciájának plenáris ülésén — mint már jelentettük — Bratianu miniszterelnök és Titulescu pénzügyminiszter Románia részéről, Stojadinovic pénzügyminiszter pedig jugoszláv részről tiltakoztak a spaai egyezmény ama pontjának fentartása ellen, amely mindössze 1 százalékos részesedést biztosít a jóvátételben. Az ülés után Clementel pénzügyminiszter a lapok tudósítójának a többi között kijelentette, hogy a konferencia tárgyalásairól a legkedvezőbb benyomást szerezte és hogy különösen az angol kincstári kancellárban olyan férfura talált, aki valamennyi kérdésben őszinte előzékenységgel viseltetik a francia követelések iránt. Clementel ezután kifejtette, hogy az S. H. S. királyság részéről támasztott követelések a bolgár annuitásokra is vonatkoznak. Az S. H. S. királyság azt követeli, hogy legalább tízévi moratórium engedélyeztessék, melynek 1926 szeptember elsején kellene kezdődnie. A csehszlovák delegátus tiltakozott az ellen, hogy Csehszlovákia az átvett hajókért azonnal 10 millió arany-márkát fizessen; rámutatott arra, hogy a csehszlovák köztársaság eddig nem követelt részt a százalékokból. Bonyolultabb a román probléma, amely a leggondosabb tanulmányt követeli meg. Románia, eltekintve kötelezettségeitől, háteleznie is a volt osztrák-magyar monarchiának és külön követeléseit vannak Németország irányában is. Románia tiltakozott a spaai kulcs ellen és delegátusai kijelentették, hogy ha követeléseiket nem teljesítik, akkor a szerződéshez csak feltételesen járulnak hozzá. A legújabb párisi jelentés szerint szerdán délelőtt folyt le a pénzügyminiszterek konferenciájának záróértekezlete. Azokban a pontokban, amelyekre nézve a tanácskozási rész nem vett államok képviselői fentartással éltek, csaknem kivétel nélkül létrejött a meg egyezés. Csak az olasz és román pénzügyminiszter kért néhány értelmezési fentartás jegyzőkönyvbevételét. A meg egyezés aláírása délelőtt tizenegy órakor történt. Az ülés végén megjelent Herriot miniszterelnök és a konferenciát rövid beszéddel beárkosztotta. Clementel francia pénzügyminiszter reményét fejezte ki, hogy megállapodásuk hozzá fog járulni Európa újjáépítéséhez.

Az ármentesítés válsága

Szenta város nem járul hozzá a felosztott földek ármentesítéséhez

Szentáról jelentik: Szenta város eddig mintegy 500.000 dinárral járult hozzá évente az ármentesítés költségeihez, mert a város szántóföldjeinek legnagyobb része ármentesített területen fekszik. Minthogy ezeket a földeket — mintegy ötezer földet — agrárcélokra vették igénybe és telepesek közt osztották fel, a város nem hajlandó tovább az ármentesítés költségeihez hozzájárulni, legfeljebb csak olyan mértékben, amennyire a még birtokában levő földek révén érdekelve van: mintegy évi 50.000 dinárral.

A különbözetet az ármentesített területekre telepített dobrovoliácoknak kellene fizetniük, akik azonban nem hajlandók erre és így az ármentesítő társulat számul azzal, hogy a költségeknek megfelelő összeg nem fog befolyjni. Ezért akció indult meg, hogy az agrárminisztérium oldja fel ezt a területet az agrárreform alól, vagy pedig a minisztérium térítse meg az ármentesítés költségeit.

CIRKUSZ

A morfinista

(Ez a párbeszéd történik a vonaton egyik országhatáron. Mindegy, hogy melyiken, egyformán történhetik bárhol. Két ur, miután még nem mutakoztak be egymásnak, lezseleltenül diskurálnak. Most éppen a társadalom erkölcsatlenségeiről beszélnek.)

Első ur (folytatja a diskurzust... és aztán az alkohol, a nikotin és a trühaított szerelmi élvezetek felül legujabban rászoktak a kokainra, a morfiúra és egyéb hasonló borzalmas rombolóerejű izgatószerre. Rettenetes! A morfiúmfogyasztás egyre nagyobb lesz az országban.

Második ur (örömmel): Igazán?

Első ur: Sajnos, igen. De miért örül ugy ennek?

Második ur (zavartan): Örömről szó sincs. Legfeljebb arról van szó, hogy a tulságos morfiúmfogyasztás nem mindig káros a szervezetre.

Első: Ilyet mondhat?! Kulturember léte?

Második: Merem állítani.

Első: Uram, ne mondjon ilyent! Én orvos vagyok és véletlenül elég sokat foglalkoztam ezzel a problémával. Hígyje el, hogy a morfiúm elviselhetetlenné teszi az életet.

Második: Én éppen az ellenkezőjét tapasztaltam ennek.

Első (magában): Megrögzött morfinistával kerültem össze. Meg kell menteni. (Fenn.) Uram, ha megengedi, egy kérdést...

Második (jobb-balra tekint): Látom, ön uriember. Bevallom... én morfiúmot szoktam... (Körülnéz)... Leígyen esetleg a segítségemre.

Első: Boldogan! Az az élethivatásom. De előbb beszéljünk szépen egymással. Meg akarom győzni önt a morfiúm káros hatásáról.

Második: Nehezen fog menni.

Első: Próbáljuk meg. A morfiúm elusztítja a szervezetet.

Második: Tagadom.

Első: Szétroncsolja az idegrendszert.

Második: Nem áll.

Első: Szegény né tesz.

Második: Ezt pláne megkontrázom.

Első: Javithatatlán ember. Mióta szokott morfiúmot?...

Második: Két éve. Látja ezt a kézi-táskát. Ebben is az van.

Első: Szerencsétlen! Tudja, hogy hova juthat?!

Második: Az ember kockázatot, nem igaz?

Első: De itt nincs kockázat. Ez kész öngyilkosság. Dobja ki a morfiúmot!

Második: Az nem rezon.

Első: Igaza van. Valaki megtalálja és ott vagyunk, ahol voltunk. Másnak okoz bajt.

Második: Én mindjárt tudok rajta. Oda viszem, ahol csak menethözben szabad tartózkodni.

Első: Oda való!

Második (kimegy a kis kizításkával, majd visszajön nélküle).

Első: Megszabadult tőle?

Második: Meg.

A kalauz (bejön): Vámvizsgálat, kérem!

Vámtiltzt (bejön és turkál a kofferében).

Első: Csak itt voltam Bécsben. Utazási cikkek vannak benne.

Második: Ruhaneműek.

Vámtiltzt: Köszönöm. (El.)

Első: Enyhe a vizsgálat.

Második (lekopogja): Az isten tartsa meg a szokásukat. (Elmegv és kizításkával visszajön a kis táskával.)

Első: Hát maga nem dobta el a morfiúmot?!

Második: Van eszembe! Csak eldugtam.

Első: Tönkre fog menni! Megrögzött morfinista!

Második: Sőt, meggazdagodom! Én nem vagyok megrögzött morfinista, hanem megrögzött morfiúmcsempész...

Stella.

Hol van Zita?

Soproni lapok szerint Magyarországon tartózkodik Sixtus pármái herceg megeafolja az exkirályné házasságáról elterjedt híreket

Budapestről jelentik: Sixtus pármái herceg, Zita exkirályné fivére, a párisi *Matin*-ben megeafolja az exkirályné házassági terveiről elterjedt újabb híreket.

— Növérérem — írja Sixtus herceg — *Lequitióban teljes elzárkózottságban él és csak anyját és uralkodói kötelességének teljesítésével foglalkozik. Semmi sincs tőle távolabb, mint új házasságának a gondolata. Ez a hír azonban különösen abszurdum, ha meggondoljuk, hogy gróf Hunyady Józsefnek Simay hercegnő volt az első felesége, másfél évvel ezelőtt pedig Bellegarde grófnőt vette el, aki első udvarhölgye volt az uralkodónak. Gróf Hunyady lenne a legelső, aki ezt az órá vonatkozó hírt nemcsak nevétségnek, hanem becsületes jellemre bántónak is tartaná.*

Zitáról egyébként a nyugatmagyarországi lapok *Bethlen István* nyilatkozata után is azt írják, hogy Magyarországon tartózkodik. A soproni *Ödenburger Zeitung* legutóbbi számában fentartja azt az állítást, hogy Zita repülőgépe január 10-én szállt le Magyarországon. A lap értesülése szerint még novemberben több

megbeszélés folyt Jeszmák Adrienne osztrák ezredes özvegyénél Grácban. Ezek a megbeszélések résztvevőit a következő magyar legitimisták: *Szmercsányi György, Beniczky Ödön, herceg Odescalchi, gróf Teleky, gróf Zichy*, továbbá egy gróf Marokna nevű müncheni kapitány és mások. A múlt héten pénteken délelőtt a Burgenland és Magyarország határán láttak egy repülőgépet, amely bizonytalanul ide-oda keringett és helyet keresett, ahol leszállhat. A lakosság jelentése szerint a repülőgép le is szállt az *Eszterházy-kastély* közelében, a herceg birtokán. A repülőgép vezetője azért repült ide-oda bizonytalanul, hogy a lakosság azt higgye, hogy kényszerleszállásról volt szó. A repülőgép azonban a leszállás helyén kocsivárta. A gépből két lefátyolozott hölgy és egy ur lépett ki. A repülőgép vezetője egy *Zimmermann* nevű német pilóta volt, ugyanaz, aki annakidején Károly királyt Szombathelyre vitte és aki később Erhardt német horogkeresztet vezető vitte repülőgépen Magyarországra.

Joffe megkezdte agitációját Bécstől Konstantinápolyig

Nyilatkozott az antibolsevista balkáni blokkról — A szovjet osztrák követének nyilatkozata kinos feltűnést keltett

Bécsből jelentik: Joffe Adolf, az orosz szovjetkörtársaság új bécsi követe, annak idején Berlinben a *Spartacus*-felkeléseket szervezte s éppen rendkívüli agitációja miatt, évekkel ezelőtt el kellett hagynia berlini orosz követi állását, mert a berlini kormány erőlyesen fellépett ellene. Joffe most a bécsi követségről szervezi azt a negyszabású agitációt, amellyel be akarja hálózni a Balkán-államokat.

Joffe szerdán a *Wiener Allgemeine Zeitung* tudósítójának interjút adott, amelyben néhány olyan kijelentés van, amely az osztrák politikai körök legnagyobb megbőtránkozását váltotta ki. A szovjetkörtét ugyanis azt mondta, hogy Ausztria és Oroszország között azért nem lehet intenzív gazdasági kapcsolat, mert Ausztriában olyan vámtörvény van életben, amely első sorban az agráriusok érdekeit szolgálja, és megakadályozza, hogy élelmiszereket szállíthassanak Oroszországból Ausztriába. A követ interjújában annak a reményének ad kifejezést, hogy Ausztria hamarosan meg fogja változtatni ezt a vámtörvényt.

Osztrák politikai körökben ezek a kijelentések a legkínosabb feltűnést keltették, mert az orosz szovjetkörtét ezzel a nyilatkozatával beleavatkozott Ausztria belügyeibe, másrészt pedig azzal, hogy az osztrák nép széles rétegeinek érdekei-

re hivatkozik, burkoltan bár, de kétségtelenül propagandacélokat szolgál.

Bukaresti jelentés szerint az *Adeverul* Bécsbe kiküldött munkatársa, aki több osztrák államférfiúval beszélgetést folytatott, látogatást tett Joffenél, a szovjetkörtársaságok uniójának bécsi követénél is. Joffe az angol-orosz viszonyról szólva, kijelentette, hogy a kormányzatnak a konzervatívok részéről történt átvétele nem sokat változtat a szovjetek és Nagybritannia viszonyán, hiszen a tényleges hatalom a munkáspárti kormány idején sem volt Macdonald kezében.

A szovjetek ellen irányuló balkáni blokk kérdéséről szólva, Joffe kijelentette, hogy a bolsevik veszedelem ellen irányuló balkáni blokk eszméje lehetetlen annál az egyszerű oknál fogva, mert az egyes balkáni államok érdekei e tekintetben homlokegyenest ellenkeznek egymással. Másrészt teljesen világos, hogy a kommunista-veszedelem miatt csapott nagy hűhónak csupán az a célja, hogy az érdekelt államokban a reakciót erősítse. A bolsevik veszedelemről szóló mende-monda csupán ürügy a balkáni reakciónak arra, hogy elnyomja a politikai és szociális szempontból reális elemeket. Természetes, hogy a bolsevik veszedelem miatt csapott nagy zaj Orosz-

országban elkeseredést keltett és megnehezíti a megértést a szovjetek és a balkáni államok között.

A besszarábiai kérdésről Joffe kijelentette, hogy a Románia és a szovjetek közötti tárgyalások és megegyezés alapjait világosan megállapították a bécsi értekezleten. Ha a román kormány nem ragaszkodik Besszarábia annexiójához és hozzájárul ahhoz, hogy Besszarábiában a hovatartozandóság kérdésében népszavazást rendeljenek el, akkor minden nehézség nélkül megkezdődhetnek a tárgyalások.

Ijesztően terjed

Németországban a vallási őrjöngés

A csodatevő vasutas bűzpőre

Valósággal járványosan lép föl a német birodalom több vidékén a vallási őrület, amely egész falvak és nagy községek népét ellepte. Különösen az Érchegeység területén veszedelmes az epidémia. Világot vet a nagy lelki felfordulásra egy marienburgi törvényszéki tárgyalás. A vádlott egy vasutas, aki csodatevő híreben állott és kuruzslásaival családok boldogságát tette tönkre sőt gyilkosságokat is okozott. Azt hirdette a faluban és a környékbeli majorságokban, hogy ő az új Krisztus, vakoknak vissza tudja adni szemvilágát, sántákat és bélpoklosokat is gyógyít, az elhunytak szellemével érintkezésbe hozza családtagjaikat. Ezrével özlöttek hozzá a hiszékeny emberek és a vallásos őrjöngés mindenkire áterjedt. Egy asszonyt rávett, hogy hagyja ott férjét, mert első urának szelleme hazajár, mivel ő másodszor is férjhez ment és addig atok fog lebegni háza fölött. Egy háborus kiszolgált vak katonának azt ígérte, hogy mind a két szemén látni fog, ha szombat napnyugtától a jövő szombat napkeltéig folyvást imádkozik. A vak katonán kitért a téboly, megölte feleségét és megfojtotta gyermekét. A vasutással együtt egy pap is a vádlottak padjára került, aki az Érchegeység falvait kóborolta be és az eredmény olyan ijesztő lett, hogy az emberek vallási őrületbe estek. A törvényszék kénytelen volt mind a két vádlottat felmenteni, mert bebizonyosodott róluk, hogy nem vezették őket önző célok, senkitől nem fogadtak el pénzbeli jutalmat vagy adományokat, hanem ők maguk is vallási téboly háta alatt állottak.

Népelemezés —

emberhussal

Emberhust ettek Boroszlóban

Boroszlóból jelentik: A münsterbergi emberevő tömeggyilkos Denke ügyében folytatott nyomozás borzalmas adatokat állapított meg. A Husiparosok Egyesülete kétséget kizáró módon megállapította, hogy Denke hetenként egyszer beutazott a boroszlói piacra, ahol lust árult. Minden valószínűség szerint emberhust. A piaci árusok nagyon jól ismerték, kedvelték is és Vater Denke vagy Onkel Denke néven nevezgették. Kissé bosszankodtak ugyan, hogy Denke olcsóbban árultja a lust, mint ők, de ezt azért elnézték neki, mint vidéki gazdálkodónak, aki nem hivatásos mézárós, hanem csak egyszer jön be hetenként a vásárra.

Denkének, mint olcsó husforrásnak jó híre volt Boroszlóban és takarékos családtyúk gyakran kiutaztak Münsterbergbe, ahol felkeresték Denkét, megrakták a magukkal hozott hátizsákot olcsó hussal és azután hazavittek azt családtyúknak. Sokan ettek ebből a husból. Akkor az mindenkinek ízlett, de most, mikor ezek a borzalmas részletek kiderültek, sok asszony, ki annak idején evett a münsterbergi tömeggyilkos rettenetes árujából, beteg lett. Többet kórházba kellett szállítani.

Lederer csendőrfőhadnagy tizenöt embert akasztott fel

Ujabb adatok a gyilkos házaspár előéletéről — Boros István butorgyárost is Ledererek tették el láb alól — Lederernét az ügyészségen rabruhába öltöztették

Nyomozzák a Próray-tiszt régi bűneit

Budapestről jelentik: Lederer Gusztáv névű és Lederer Sándort kedden délután szállították át a rendőrségre az ügyészség Markó-uccai fogházába. Lederernét a fogházi szokásoktól eltérően azonnal rabruhába öltöztették, mert a sárlach-járványra való tekintettel minden rabot fertőtleníteni kell és kínestári ruhába kell öltöztetni. A szürke darócruha láttára Ledererné görcsös zokogásban tört ki. Szerdán meg is kérte védőjét, dr. Lévai Tibor ügyvédet, járjon el érdekében, hogy visszakapja ruháit. A védő interveniált is ez ügyben Sztrache főügyésznel. A vizsgálóbíró egyébként szerdán az ügyészségi indítvány értelmében előzetes letartóztatás-helyezte Lederer Gusztáv névű és Lederer Sándort.

A „Szöke Mici” törvénytelen gyermeke

Ledererné előéletét már meglehetősen tisztázta a pozsonyi rendőrség nyomozása, amely főleg arra szorítkozik, hogy a hat év előtt gyanus körülmények között eltűnt Reicherdt nevé bécsi ember nyomait felkutassák. Ez eddig még nem sikerült. Ellenben igen érdekes adatok merültek fel a gyilkos asszony törvénytelen leányáról. Schwarz Mária úgy a férje, mint férjének szülei előtt elhallgatta, hogy törvénytelen gyermeke van. Néhány héttel a házasság után egy asszony állított be a lakásba és a fiatal asszonyt kereste. Az éppen nem volt otthon, mire az idegen asszony azt az üzenetet hagyta hátra számára, hogy gondoskodjon a gyermekéről, mert ő nem nevelheti tovább. Így szereztek tudomást az asszony múltjáról. Azóta a gyermekről nem hallott senki semmit. Ledererné mint kasziroskisasszony végigjárta Észak-Magyarországot, Bécsét, Prágát és kisebb garnizonokat, sőt még álnéven is szerepelt és hol Schwarz Mici kaszirosknek ismerték, hol pedig Stein Mici névre szólottak irásai. Maga a pozsonyi rendőrség kiderítette, hogy Pozsonyban általában Szöke Mici néven volt ismert, kissé tulismert. Reicherdt eltűnésén kívül gyanus a pozsonyi rendőrségnek egy Kopicsek nevé tábornoknak eltűnése is, aki Lederernének Pozsonyban lefoglalt leveleiben nagyon gyakran szerepel és akinek a nyomára esztendő óta nem tudnak ráakadni.

A gyilkos asszony budapesti életmódjára nézve megállapították, hogy Ledererné nagyon gyakran csalt fel idegen férjakkal a lakására és gyakori titkos randevu voltak. Hogy ezek közt a férfiak között nem voltak-e áldozatai, azt a nyomozás csak ezután fogja megállapítani.

Lederer főhadnagy a „glaszé-keztvűs hóhér”

Lederer Gusztáv, a gyilkos csendőrfőhadnagy múltja már meglehetősen tisztán áll a hatóságok előtt. Mint a Próray-különítmény rendeslnáló századának tagja a legkegyetlenebb atrocitásokat követte el a Dunántúlon és mint tisztársai maguk beszélnek, „glaszé-keztvűs hóhér”-nak nevezték, mert mint egy tizenöt embert — egyszerű feljelentésre — maga akasztott fel mindenkor fehér glaszé-keztvűvel a kezén. Nyugatmagyarországon is borzalmas kegyetlenségeket követett el és vagon-számlára szállította Budapestre a rekviált dolgokat. A Reisman-féle gyilkosság ügyében tovább folyik a nyomozás és a rendőrség gyanuját megerősíti az az újabb szerzett adat, hogy Reisman zongoragyáros eltűnése idején a gyilkos csendőrfőhadnagy öccse, Lederer Sándor banktisztviselő Reisman zongoragyáros lakásánál és rakárhelyiségének tőszomszédságában a Zsig-

mond-ucca 24. számú házában lakott. Ujabbán még egy gyilkossággal gyanúsítják Ledereréket, akik egy ideig Komáromban is laktak és ebben az időben Komáromban nyomaiktól eltűnt egy Reis Márkus nevé bécsi utazó.

Szerdán nagyon érdekes újabb vallomások hangzottak el a rendőrségen Lederer Gusztáv ellen. Önként jelentkező tanúk elmondották Lederer Gusztáv előéletét Szegedtől kezdve egész a Britanniába való bevonulásáig. Már pontos vallomásokkal rendelkezik a rendőrség, amely szerint Dunaföldváron a Koronaszálló tulajdonosát, egy Kovács nevé embert Lederer sajátkezűleg akasztott fel a fehérterror első időszakában, valamint vallomások állnak a rendőrség rendelkezésére a tekintetben is, hogy Kecelen három ember akasztásában személyesen részt vett.

Ezeket kívül néhány igen érdekes adatot bocsátottak még a rendőrség rendelkezésére arra vonatkozólag, hogy bizonyos küzdelmekben, vallatásokban a Dunántúlon és a Duna-Tisza közén hogyan vett részt Lederer Gusztáv, milyen cselekményeket követett el és Budapesten, a Britanniában bizonyos kihallgatásoknál aktív része volt.

Ugyancsak egy újabb vallomás szerint Dunaföldvárott egy Stein nevé kereskedőt is felakasztott sajátkezűleg Lederer Gusztáv, aki különben az akasztásokat valóságos kéjjel hajtott végre.

A meggyilkolt Boros István szöke nőismerőse

Nagyon érdekes vallomást tett szerdán a rendőrségen Zsigmond Gyula nyugalmazott rendőrkapitány. Zsigmond jóbarátja volt Boros István butorgyárosnak, akit annakidején Megyeren holtan találtak a Dundban egy cölöphöz kötve. Ezzel a gyilkossággal is tudvalevőleg Ledereréket gyanúsítják és most Zsigmond Gyula vallomásában előadta, hogy Boros néhány nappal meggyilkolása és kirabolása előtt a következőket mondotta neki:

— Néhány nappal ezelőtt Budán, megismerkedtem egy nagyon csinos asszonnyal, egy katonatisztnak a feleségével. Budán laknak, ismeretségünk csak most kezdődött. Igaz, hogy az asszony nagyon csinos, de komplikálja a dolgot, hogy a férje katonatiszt és nem tudom, hogy nem lesz-e valami kellemtelenség a dolgából.

Zsigmond Károly Borosnak ezt a kijelentését most összefüggésbe hozza Ledererékekkel és a rendőrség ilyen irányban is kiterjeszti a nyomozást.

Megerősíti Zsigmond volt rendőrkapitány vallomását Nagy Lajos cukrász tanuvallomása is, aki szerdán délután megjelent a főkapitányságon és elmondotta, hogy 1922-ben a Boros István eltűnését megelőző éjjel hazamenet a Bástya-ucca és a Királyi Pál-uccai sarkán találkozott Borossal, aki egy bérkocsissal beszélt és azt magyarázta neki, hogy Budán a Margit-híd melletti uccába vigye. A kocsi nem tudta az ucca nevét, az arrahaladó Nagyt kérdezték meg, hogy nem tudja-e az ucca nevét, aki azt meg is mondta. Most, hogy Ledererék révén a Tölgyfa-uccát annyit emlegetik, Nagynak eszébe jött az az éjszakai beszélgetés és szükségesnek tartotta azt a rendőrségnek is tudomására hozni.

Emberhust ajándékoztak Ledererek?

Megjelent a rendőrségen a Tölgyfa-ucca 4. számú ház volt házmesternője, Schmidenger Ferencné, s elmondotta, hogy abban az időben, amikor ő ház-

mesternő volt a Tölgyfa-uccal házában, kisebb szolgálatokra igénybe vették Ledereréket. 1922-ben egy este Ledererné négy kilo lust ajándékozott neki és a lust meg is főzték vacsora, de olyan iuresa ize volt, hogy senkinek sem ízlett. Neki már akkor feltűnt az ajándék, mert Ledererné nem volt valami gavalér természetű. Az idők folyamán elfelejtették az egész ügyet, de most, hogy Kodelka meggyilkolását s a holttest feldarabolását a lapokban olvasták, az a gyanu merült fel bennük, hogy talán akkor valami meggyilkolt ember házából kaptak. A bejelentés akármilyen iantasztikus is, a főkapitányságon kö-

Megkezdték Radics kihallgatását

A horvát parasztvezér kijelentette a vizsgálóbíróknak, hogy lemond az immunitásról

Zagrebból jelentik: Radics István és a parasztpárt többi letartóztatott vezetői tanácskoztak védőikkel, dr. Trumbicsal és abban állapodtak meg, hogy visszavonják azt a panaszt, amelyben képviselői mentelmi jog megsértése miatt tiltakoztak. Radics István és párthívei ezzel a taktikai fogással ki akariák ütni a felelősségi fórum kezéből a lezavart, a vizsgálóbíróknak pedig lehetővé akariák tenni, hogy megelőbb megkezdhesse az érdemleges vizsgálatot és előkészítse a főtárgyalást.

A parasztvezér a vizsgálóbíró előtt már bejelentette, hogy az eljárás tartamára lemond immunitási jogáról, fenntartja azonban azt az álláspontját, hogy a képviselői mentelmi jog az új parlament összeállításáig megillet minden képviselőt. Macsek, Predavec, Krnjevic és a két Kossutics-testvér hasonló nyilatkozatot tettek, kijelentve, hogy a vádtanácsnak az immunitási jogról hozott határozata ellen nem felelhetnek.

A vizsgálóbíró szerda délelőtt megkezdte Radics kihallgatását.

Luther csütörtökön megalakítja kormányát

A német nemzeti-párt szakadás előtt

Berlinből jelentik: Luther birodalmi pénzügyminiszter kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy tárgyalásai annyira előrehaladtak, hogy csütörtökön biztosan megkapja a birodalmi elnöktől a végleges felhatalmazást kormányalakításra.

A kormány létrejöttére nézve végleges döntés még nem történt. A centrum-párt újabb tanácskozására ült össze és Fehrenbach képviselőt újabb ajánlással küldte Lutherhez.

A párt elhalasztotta döntését addig, amíg látni fogja, milyen magatartást tanusít a porosz országgyűlés a porosz kormányval szemben. Parlamenti körökben elterjedt hír

szerint a német nemzeti-párt a Luther-kormányval szemben tanusítandó magatartásra nézve három részre szakadt: a német nemzetiek egy része Luthert teljesen elutasítja, másik része hajlandó a Luther-kormányt elfogadni, de csak úgy, ha nem egy, hanem két német nemzeti-párti miniszter lesz benne, a német nemzetiek harmadik része beéri a Luther-kormányban felkínált egy tárccal is.

A lapok értesítése szerint Luther még szerdán éjjel belejezi tárgyalásait és csütörtökön megalakítja kormányát, amellyel délután már megjelenik a birodalmi gyűlésen és megtartja programbeszédét.

A subotici törvényszék megtagadta a Radics-párt listájának hitelesítését

A bíróság határozatát az obznanával indokolja

A subotici törvényszék választási tanácsa január 14-én, szerdán délelőtt 10 órakor zárt ülésen Pavlovics István törvényszéki elnök elnöksége alatt tárgyalta Toli Iván és társainak azt a kérvényét, amelyben az aláírók a Radics-párt subotici listájának megerősítését kérik. Mint emlékeztető, hiánypótlás végett a bíróság egy ízben már visszaadta az ajánlóknak ezt a listát.

A bíróság a lista hitelesítését megtagadta. A határozat indoklása szövege a következő:

A felelősfista listavezetője Radics István a horvát köztársasági parasztpárt vezetője és elnöke. Ezt a pártot a minisztertanács 1924 december 23-iki 1694. sz. végzésével feloszlatta azért, mert a paraszt in-

ternacionáléba való belépésével a kommunista internacionálé alkotórésze lett. Betiltatott a párt minden nemű működése, továbbá minden könyvének és újságának megjelenése, azonkívül ezen pártra az államvédelmi törvény 18-ik szakasza alkalmaztatott, amelynek alapján nem lehetnek sem nemzetgyűlési képviselők, sem közhivatali nem vállalhatnak azok, akik ezen pártnak tagjai, amely párt működését a fenti törvény betiltotta.

Az idézett törvény értelmében még szigorúbb elbánásban részesítendőek a feloszlított pártnak tagjai, mint azok a személyek, akik bírót ítéllettel hivatalvesztésre ítéltettek.

A bíróság azon az állásponton van tehát, hogy olyan személyek,

telességszerűen jegyzőkönyvbe foglalják és a nyomozás további során erre is kiterjesztik a figyelmeztetést. A gyilkos csendőrfőhadnagy szülei, Lederer János pozsonyi szabó és felesége utlevelet és vizumot váltottak és valószínűleg már csütörtökön Budapestre jönnek letartóztatott gyermekeik meglátogatására.

Próray jelen akar lenni a házkutatásnál

Próray Pal alezredes a Lederer Gusztáv főhadnagy ellen végrehajtott házkutatás ügyében a csendőrfőügyelőség ügyészhöz beadvánnyal fordult, amelyben hivatkozik arra, hogy zászlóaljában külön kasszájából finanszírozta Lederer Gusztáv főhadnagy és néhány tisztársára a tiszti bérleteket. Neki hamisított könyveket mutatnak be és ezért kéri a Lederer elleni házkutatás kiterjesztését olyan okmányokra és felfogyzésekre, amelyek a tiszti bérlet ügyére vonatkoznak, továbbá kéri, engedjék meg, hogy a házkutatásnál résztvehessen.

akikre az államvédelmi törvény 18-ik szakasza nyert alkalmazást és akik a törvény értelmében képtelenek közhivatalok viselésére, nem lehetnek nemzetgyűlési képviselőjelöltek sem.

Ebben a konkrét esetben a lista-vezető Radics István, a betiltott horvát köztársasági parasztpárt elnöke, az a személy, akinek személyes munkája és összeköttetése szolgál-tatott okot arra, hogy az államvédelmi törvény pártjának tagjaira alkalmaztassék, amit a fentebb említett minisztertanácsi határozat első pontja is tartalmaz.

Ezzel tehát Radics István alkalmatlan lett bármely közszolgálatra, különösen pedig arra, hogy nemzetgyűlési képviselő legyen, tehát jelölési lista vezetője sem lehet.

A bíróság határozata jogerős.

Erdélyi képes kártya

Cluj-Kolozsvár, jan. elején

Utközben a vámhivatalnál csak a cigarettapapiros és a cigarettahüvelyt keresik, semmi mást. Egy urnál talál-tak egy doboz Modianót. A vámhivatal-nok nagy élvezettel szakitotta apró da-rabokra.

— Miért kérem? — riadozott az utas.

— Saját használatomra viszem.

— Monopol, — hangzik az udvarias válasz.

Általában udvariasan beszélnek az utasokkal s éppen csak hogy ránéznek a csomagjaira...

A határnál az órát egy órával elő kell igazítani. Tiszta haszon a budapest-kolozsvári tizenkét órás utnál ez az egy óra. Kár, hogy visszafelé jövet le kell adni ezt az órát.

A vonat Pesttől a román határig 50 kilométeres sebességgel megy. Gyors-vonatnak hívják. Román területen ex-pressz lesz a neve. Óránkénti sebessé-ge 40 kilométer...

A vonat olcsó, mint ahogy Erdélyben minden nagyon olcsó. Az étkezéskor-sban az ebéd magyar területen 80.000 korona (75 dinár), román területen 120 lei (40 dinár) s egy fogással gazda-gabb.

Kolozsváron a Newyorkban, az első étteremben 18 lei (6 dinár) a sertéska-raj. Kocsi be az állomástól 20 lei, au-tóbusz 2 lei. Tessék ezeket hárommal osztani. Kétségtelen, hogy Románia Eu-rópa legolcsóbb országa.

A naptár egyesítése folytán a híva-talos karácsony december 25-én volt. A román parasztság nem vette tudomá-sút ezt az újítást. Megtartotta ugyan a katolikus karácsonyt is, de igazában görög-keleti karácsonykor ünnepelt. Az öregebb parasztok így vélekedtek:

— Ha eddig jó volt nekem a karácsony ebben az időben, jó lesz ezután is...

A vasut türhető, a posta rettenetes. Sok kis erdélyi faluban, ahol a régi re-zsimben naponta volt posta, ma kétszer van egy héten. A forgalom még így is kisebb.

Az autóláz egyre terjed. Átlag több autó van Romániában, mint Magyaror-szágon, Jugoszláviáról nem is szólva.

Nagy a pénzsziúke. Pénzhivatalos bank-kanat 36%. A nikkelpénz kitűnően be-vált.

A kolozsvári magyar színház Jorga-darabot játszik, a román dalszínház Hu-

bay-operát. Kezdődik az egyetértés. A közönség részéről már rég megvan. Nem jár egyik színházba se...

Nagy alma-termés volt. Fajalma falu-helyen 6-7 lei, városban 8-10. A bor-termésre panaszkodnak a gazdák. A buza ára felment száz leira, de a ten-geri még mindig 50 lei.

Kolozsváron nincs numerus clausus. Csak a zsidókat kipofozzák az egyetem-től. Egy kolozsvári tekintélyes zsidó-vezér elkéservede mondta:

— Nekünk oly mindegy, hogy itt mi-lyen uralom van! Most azt mondják. »Zsosz tu zsidányi!«, ha magyar rez-sim volna, azt hallanók: »Úsd a zsi-dótl!«

Egy időben az erdélyi románság ve-zetői gyakorolták a hatalmat az egész országban, a Vajda-Vojvoda-Manlu csoport. Most már nem így van, a regát-beli Bratianu a helyzet ura. De abból az időből, amikor még az erdélyiek di-rigáltak, maradt fenn egy kedves ko-lozsvári román ügyvédnek a következő áperszűje:

— Mindig mondtam én, hogy meg-nyerjük a háborút. De arra nem szá-mítottam, hogy Nagyromániát is hoz-zánk csatolják...

(s. a.)

Vasfazékkal verte agyon áldozatát

Letartóztatták a gyilkos csavargót

Még el sem csitult a Léderer rabló-gyilkossága nyomán kelt izgalom hül-lámverése, máris újabb, állatias kegyet-lenséggel végrehajtott borzalmas bünté-ny híret jelentik Budapestről. Mező-keresztesen, Borsodmegye egy csendes kis mezővárosában, az elmúlt szomba-ton meggyilkolták és kirabolták egy öz-vegy Kurucz Mártonné nevű hatvankét esztendő szegény özvegyasszonyt, aki maga is nyomoruságosan élt.

Szombaton este a szobából hazatérők jól megtöltött zsákban egy bőrkabátot és több véres ruhadarabot találtak.

Székecs Lajosné és ennek Erzsébet nevű lánya vállukra vették a zsákot és hazavittek, másnap pedig jelentést tet-ték a különös leletről a csendőrőrsön, ahol megindították a nyomozást.

Közben felfedezték hogy a község felsőrészében lakó és magányosan élő özvegy Kurucz Mártonné állatias kegyetlenséggel meggyilkolták. A nyo-mozó csendőrök a lakást zárva találták és mikor a lakatos fölfeszítette az ajtót, borzalmas látvány tárult szemük elé. A konyhából jobbkéz felé nyíló uccai szo-bában, az így és az ajtó közt vérbe-fagyva ott feküdt a földön a halott Kuruczné.

Mikor felemelték a dunnát, ami ta-karta, látták, hogy a hu la fején hatal-mas, üstől származó dagadt duzza-dás, bal arcán nagy kék folt, nyakán fojtogatások véraláfutásos nyomai, a sziv-táján tátongó seb, amelyben még benne állt a hosszú, gyilkos konyhakés. A szu-rás olyan erővel történt, hogy a kony-hakés nyelének fele is beleszaladt a sebbe. A szobában köröskörül vérfoltok, feldöntött székek, locák, földönheverő, bekormozott, bevérzett párnák a dula-kodásnak, az asszony kétségbeesett, ret-tenetes élet-halálküzdőmenek nyomai, amelyet gyilkosával vívott. Az asszony fejénél egy összetört románcos vasfa-ék hevert a gyilkos e vasfazékkal sújtotta fejbe áldozatát, még pedig borzalmas erővel.

A nyomozás rögtön összefüggést ke-resett a zsákban talált holmik és a gyilkosság között és megállapították, hogy a véres csomagot a gyilkos me-nekülés közben vesztette el.

A csendőrség a gyilkosság gyanúja alatt Kódor Gyula 27 éves csavargót

tartóztatta le, aki hosszas faggatás után beismerte:

— Én vagyok a tettes!

Kódor Gyula beismerő vallomásában elmondotta, hogy előre megfontolt szán-dékkal követte el a gyilkosságot. A rablógyilkost beszállították a miskolci ügyészség fogházába.

Kaland

Ez ebéd után történt, hogy mentem az uccán és egyszer csak belém szaladt tragacsával a kövér nő. Eleinte csak a lábaimon kerekedett, majd egyre följebb merészkedett a nyikorgó járművel, egész a bokámig, úgy, hogy gyönyörű kamaszim csupa sár lett.

— Jesszasz! — mondta folyton. — Jesszasz! És még én rám merik fogni, hogy nem vagyok egy jó asszony!

Hallatlan! Ki mer a néniről ilyes-mit állítani? — kérdeztem felháborodva és titokban leráztam trukszememről a súlyos talicskát.

— Aranyos jó ember volt — sopán-kodott tovább — soha a légynek se vét-tet, én ösmertem őt alaposan, mindig kurizált nekem reggelenkint: hogy aludt szentem szomszédasszony? és kis koc-kacukornak nevezett, ha nagyon jóked-ve volt, bizonyísten — és míg beszélt, titokban ismét a lábamra toltta a ronda talicskáját.

— Molim vasz — kezdtem, de ő nem hagyott lélegzethez jutni, széles keblei-vel elfogta előlem a perspektívát és dú-mált, mesélt, mint hat kiadóhivatali kis-asszony, ha nincs bent az irodafőnök:

— A disznók leszúrták ezt a drága lel-ket, nyomban meghalt szegény feje ott a helyszínen, még csak meg se mül-kanhatott, az a vörös gazember két kézre fogta a vasvillát és durr! egész tövig beleszurta, jaj, jaj, ötlépcsre állt a rendőr, de nem mert beleszólni, ott csurgott el piros vére a korcsmaajtó-ban.

— Rémisztő! Hát ivott a főember? — szörnyülködtem, míg lassan kihuz-tam jobblábam a tragacs alól.

— Csak ez az egy hibája volt, de hát melyik szegény ember nem iszik ma-napság? Pár deci ide vagy oda még nem határoz, de hát berugott a lelkem, aztán elkezdett a szomszédjával, persze nem rosszból, csak úgy odakacsintott, mire visszakacsintottak, aztán újra ka-csintott és erre fejbekacsintották egy sörösflasszával. Na, több se kellett neki, amilyen ménküerős ember ő! Átnyalá-bolta a legközelebbit, így ni! (mutatja) felemelte magasra (itt a kezembe nyom-ta a tragacsot) és belevágta a tükörbe, hogy darabokra tört.

— A pasas? — kérdeztem a traga-csot tolvá.

— Dehogyan! A tükör! Összeszaladt az egész krajzleráj a lármától és per-sze sok lud disznót gyöz, lefogták szegénykét, borzasztóan elnaspángolták és kilökték az uccára. És ekkor gyűtt az a vasvillás vadállat... Két marokra fogta a villát és zsupsz! bele a hasába! (Itt két öklét a levegőbe lendítette, megforgatta, párszor, mint ahogy őseink a buzogányt kezelték és gyors egymás-utánban kilökte felém.) A gazembert le-fogták tartóztatni, esküszöm magának, hogy nem issza meg szárazon.

— Na, én erre megyek — mondtam halálra fáradtan és a talicskát letettem az út közepére.

— Én is arra — lelkesedett és újra a kezembe akarta nyomni a tragacs fogóját.

— De nekem a sarkon randevum van egy nővel! — mondtam végső kétség-beesésben.

— Ja? — nevetett bizalmasodva — az nem baj, majd ha közeledik a kis nő, csak tessék szólni, én rögtön elmegyek. Ekkor a sarkon feltűnt egy csinosan öltözött, ismeretlen asszony.

— Itt jön! — mondtam találatra, hogy elriaszam, de a néni megse moz-dult.

— Hísz ez a Marcipánné a Trumbi-cseva ulcából! — csapta össze a te-

nyerét — ki hitte volna! — és folyt ki-váncsian a tragacs szélére.

— De a kutyamindenit — káromkod-tam felháborodottan — elmenjen innen, mert olyat mondok, hogy nem teszi a kirakátab!

Ez a népiesség szememelláthatóan imp-onált neki, mert megindult a traga-csával. Pár lépéssel odább azonban megállt és ismét várakozó állásba helyezkedett. Az ismeretlen asszony ebben a pillanatban ért mellém és meg-szóllított:

— Pardon kérem, nem tetszik tudni merre van a Philatelia bélyegkereske-dés?

— Dehogyanem — mondtam — majd megmutatom — és elkísértem végig a kis uccán. A tragacsos nő szájtátva né-zett utánunk és csak úgy reszkedett a vad örömtől. Hiábavaló lett volna min-den kimagyarázkodás. Ennek a szegény bélyeges asszonymak menthetlenül tönkro tettem a női becsületét.

(t. l.)

A grafológusok és okkultisták Reinitz bűnösségét vitatják

A tulzottan pedáns írás egyformán bizonyítja bűnösségét és ártatlanságát

Évek óta folyik már a nyomozás Reinitz Jakab szatmári kereskedő bünt-tyében, akit nyolcrendbeli rablógyil-kossággal gyanúsítanak. A nyomozás-ban úgy a román, mint a csehszlovák és magyar hatóságok is résztvesznek, azonban Reinitz a három ország terü-leterén összegyűjtött bizonyítékok ellené-re is tagad. Reinitz Jakab jelenleg a szatmári ügyészség fogházában ül.

Miskolci jelentés szerint a büntgyi hatóságok többhónapos nyomozásának eredményét most grafológusok munká-jával igyekeznek kiegészíteni, illetve alátámasztani. Grafológusok vették elő ugyanis a Reinitz-ügy aktáit és a több-szörös gyilkossággal gyanúsított Reinitz Jakab kézírásából és autogramjából igyekeznek peröntő bizonyítékokat felsorakoztatni Reinitz bűnössége, vagy ártatlansága mellett.

Haas Ottó és Scheermann híres bé-esi jellemkutatók és Dolch Béla európa-szerte ismert okkultista »jövőbelátó« fe-leségével, Miss Mand-dal vizsgálták meg eddig Reinitz írását.

Haas és Scheermann grafológusok megegyezően megállapítják, hogy Reinitz bűnös és írásából »kétségtelenül« megállapították, hogy elkövette a ter-hére rótt gyilkosságokat. Megállapítá-saikat arra vezetük vissza, hogy Reinitz írásában a nyugodtságon és meg-fontoltságon kívül rendkívül sok az igyekezet a papír kihasználására. Ez pedig a számítás és kapzslság kritériu-ma. Ezek a grafológusok feltűnőnek tartják továbbá, hogy Reinitz minden ékezetes magánhangzóra rteszi az éke-zetet. Ilyen klesinyes és aprólékos tö-kéletességgel pedig a grafológusok szer-int csak olyan emberek írják, akiknek az vagy szenvedélyük, vagy pedig su-lyos tükkü kényszeríti őket a pontos és pedáns írásra. Reinitz azok közül való, kik pontokkal és vesszőkkel háborgó lelkiismeretüket igyekeznek megnyug-tatni.

A két grafológussal szemben Dolch Bélának az a véleménye, hogy Reinitz ártatlan, mert az olyan ember, aki áldozatait maga hajtja föl és maga gyil-kolja meg bármilyen szívós legyen is az akaratereje, nyolc gyilkosság után, mikor a leghatásosabb vallatási trük-kökkel foglalkoztatják, nem írhat olyan fegyelmezett, mint Reinitz. Ártatlan-ságát ép az bizonyítja, hogy fegyelme-zetten és pontosan ír.

Ezek után három ország nyomozóha-tóságával kíváncsian várják a bíróság íté-lését a tekintetben, bűnös-e Reinitz Ja-kab a terhére rótt nyolcszoros rabló-gyilkosság elkövetésében, vagy nem.

HIREK

•••

Egy kritikus albumából

Írta: Baedeker

Apai tanácsok

Ne sokat panaszkodjál és — ha lehet — még kevesebbet dicsekedjél. Az előbbiért lesajnálnak, az utóbbiért megirigyelnek. Egyik se kellemes.

Nemeslelkűséggel csak nemes lelkeket nyerhetsz meg. Komisz emberekkel szemben nemesen viselkedni: hiábavaló fáradság, kárba vesztett nagylelkűség. De azért viselkedjél mindig nemesen!

Ne tégy sokakat a bizalmasaiddá, mert majd nem akad senki, aki téged mer a bizalmasává tenni.

A barátaid barátságát lehetőleg ne tedd próbára. Mert hiszen meg akarod azt őrizni, ugy-e?

Titkot ne bízzál olyan emberre, akitől előbb meg kell kérdeznél, hogy tud-e hallgatni? Mégis, ha okvetlenül rá kell bízni valakire, akkor egy olyan siketnémával közdöl, aki nem tud írni.

Az utitársad megválasztásában ne légy kevésbé óvatos és körültekintő, mint ha élettársat szemelsz ki magadnak. Mert az együttutazás is egy nemes házasságnak — néhány hétre vagy hónapra.

Nem elég, hogy csak erkölcsileg és értelmileg állj a környezetet fölött, mert ez a két erény nem biztosít ott neked semmi pozíciót. Ha érvényesülni akarsz a társaságban és dominálni akarsz, akaraterőben kell föltöte állanod.

Alázd meg magad. — különben mások fogják megalázni.

Ne alkalmatlanokdadj! Ez legyen életvitelened egyik alaptörvénye. Hiába vagy udvarias, hasztalan minden előzőkenység, kárba veszt még az áldozatkésztséged is, ha bármi csekélységgel alkalmatlanokodol az embertársaidnak. Az életben és a társaságban azokat szeretik a legjobban, akik soha sincsenek utban, s azokra haragusznak leginkább, akik kényelmetlenséget okoznak. A múltkor meghalt egy ismerősöm, egy nagyon érdemes férfi, s a legnagyobb dicséretet, amelyet hallottam róla, az volt, hogy soha senkinek se alkalmatlanokodott. S ez a negatív erénye láthatólag nagyobb részvételt váltott ki a gyászolókból, mint a sok pozitív jó tulajdonsága.

Ha barátokozol, azon markodjál, hogy a barátságban többet kapsz, mint amennyit adsz. De még jobban ügyelj arra, miképp a barátod úgy érezze, hogy ő az, aki többet nyer, mint amennyit nyújt.

A bölcselkedés egy rossz szokás. Azért csak magadban, titokban filozofálj és ne társaságban, amely nem kedvel a filozófiát, és egyáltalában nem szereti a — rossz szokásokat.

Ha valahol mingyárt az első alkalommal már úgy érzéd magad, mint ha otthon volnál, akkor bizonyos, hogy ott mindig otthonosan fogod magadat találni, ellenben, ha valahol első ízben idegenül érzéd magad, ne következtess arra, hogy ez mindig így lesz.

Azért, hogy egyesek rosszul bántak velünk, nem kell az egész világra haragudnunk; s ha úgy érzéd, hogy az emberek általában megbántottak, óvakodjál a sértődöttségedet egyesekkel éreztetni.

Mielőtt a felebarátodat szeretted mint tanácsadót, markodjál előbb látlekőződi van-e remény, hogy ő téged viszont fog szeretni?

Ha több látogatód van, azt tüntesd ki a legjobban, aki a legszerényebb vagy a legkevésbé előkelő köztűk. Ez nem fogja sérthetni a gazdagokat és az elő-

kelőket, s neki — a kitüntetettnek — nagyon jól fog esni.

Az elveidet csak olyanok előtt hangoztasd, akiknek azok nem egészen idegenek és nem ellenszenveselek. Mert ha olyanok előtt rukkolsz ki velük, akik az ellenkezőjüket vallják, nem azt fogják megállapítani rólad, hogy eltérnek egymástól a nézeteik, hanem azt, hogy rossz ember vagy. S a legjobb esetben azt, hogy megbolondultál.

Tiszteid a nőket, de ne annyira, hogy ez a szerelem rovására menjen

— **A Bácsmegyei Napló Párisban.** Február 1-én megkezdte működését a Bácsmegyei Napló párisi szerkesztősége. A párisi szerkesztőség élén a Bácsmegyei Napló régi, becsült munkatársa, Stella Adorján áll.

— **Beogradba érkezett a jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalások magyar delegátusa.** Budapestről jelentik: Szerdán hydroplánon Budapestről Beogradba érkezett dr. Walter magyar külügyminiszteri osztályfőnök, aki a jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalásokon mint magyar delegátus vesz részt.

— **A radikális-párt jelöltjei a kerületben.** Sztarakanizsáról jelentik: A radikális-párt listavezetője, dr. Radonics Jován és a sztarakanizsai járás jelöltje, dr. Milics Ivó vasárnap délelőtt Martonoson, délután Sztarakanizsán tartottak programbeszédet, mindkét helyen nagy hallgatóság előtt. A beszédeket Sztrilics Béla nyugalmazott főszolgabíró tolmácsolta a magyar választók előtt. Martonoson a jelöltek tiszteletére bankett volt.

— **Közigazgatási kinevezések Bánátban.** Katyanszki Pavle Markó mérnököt Beeskerekre városi mérnökké nevezték ki. Kocka Vojin csemetai jegyzőt Módosra adóügyi jegyző minőségben áthelyezték, utóda Rákics Vojislav eddigi csemetai segédkézvező lett. Petrovics György beeskereki rendőrkapitányt a főkapitányhelyettesi teendőket ellátásával bízták meg.

— **Franciaország és Amerika beavatkozik a kínai polgárháborúba.** Sanghaiból jelentik: A város körül heves harc dúl, miért is mozgósították az önkénteseket. Francia tengerészek szálltak partra, hogy megvédelmezzék a külföldieket. Londoni jelentés szerint három amerikai torpedóromboló parancsot kapott, hogy azonnal induljon Sanghaiba, ahol az ottani idegen negyed védelmében részt fognak venni.

— **Noviszad város képeket vásárolt.** Noviszadon most zárult be a Tavasz Szalon kiállítása. A kiállított tárgyak közül Noviszad város Krizmanovics három eredeti rézkarcát vásárolta meg. A kiállítás anyagát Suboticára hozzák.

— **A magyar ellenzék kedden megjelenik a nemzetgyűlésen.** Budapestről jelentik: A »8 Órai Ujság« írja: A pénzügyi bizottság befejezte a költségvetés tárgyalását. Szombaton összeül a nemzetgyűlés, amikor is Scitovszky elnök indítványt fog tenni a kitérítések hatálytalanságáról. Remélik, hogy a nemzetgyűlés keddi ülésén már részvesz az ellenzék is.

— **Pályázat szindarabra.** A noviszadi szerb szinpartoló egyesület, mely már hét évtized óta fejt ki értékes kulturműködést, néhány év óta anyagi nehézségek miatt beszüntette működését. Az egyesület most új szindarabra kitűzött pályázattal ad újra életjeit magáról. A pályázat határideje július 3, a szindarab műfaja nincs meghatározva, lehet egy vagy több felvonásos is. A pályadíj 5000 dinár, melyet egy színészből és íróból álló zsűri fog odaítélni.

— **Shmith főbiztost szanárlják.** Budapestről jelentik: Magyarország pénzügyi szanárlására a Népszövetség Shmith Jeremiást küldte ki. Magyarország szanárlása még a kezdet-kezdetén van, azonban már a főbiztos szanárlására szorul. Mint Budapestről jelentik, Shmith Jeremiás egészségi állapota a túlfeszített munka következtében annyira megrendült, hogy gyógykezelés végett a Fásor-szanatóriumba kellett bevonulnia.

— **A sztaranizsai közjegyző hirtelen halála.** Dr. Popovics Aurél sztaranizsai kir. közjegyző Beeskerekre akart utazni. A vasuti kocsiiban szívizélhűdés érte s a közjegyző nyomban meghalt. Halála Sztaranizsán, amelynek társadalmi mozgalmában tevékeny részt vett, nagy megdöbbenést keltett.

— **A noviszadi jogászbál,** melyet szombaton tartanak meg, az idei noviszadi bál szezón legkiemelkedőbb eseményének ígérkezik. A bál védnökségét Dimics Sándor semmitőszéki bíró és Adamovics István dr., az ügyvédi kamara elnöke vállalták el.

— **Huszonhét szakértő vizsgálja a Barmat-koncert könyveit.** Berlinből jelentik: A letartóztatásban levő Barmat-fivéreket mindennap hosszan kihallgatják. Az ügyész utasítására átvizsgálják a koncert könyveit, amin huszonhét szakértő dolgozik, többen közülük vidéki városokban, ahol Barmat-vállalatok vannak.

— **Visszavételek miatt öngyilkos lett egy cseh tábornok.** Prágából jelentik: Chaulé tábornok prágai lakásán öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság egy lőszállítási ügyvel kapcsolatos. Még az ősszel kiderült, hogy a lőszállítások körül olyan üzelmeket folytattak, amelyek a kinstárt súlyosan megkárosították. Eddig hét letartóztatás történt a Felvidéken. A tábornokot Franciaországban, Olaszországban és Spanyolországban való bevasárlásokkal bízták meg.

— **Halálozás.** Szuboticán szerdán hosszú szenvedés után meghalt dr. Wilhelm Imréné szül. Szalai Stéfi. A fiatal intelligens urinó halála a rokonságon kívül is ismerőseinek és tisztelőinek széles körét sújtotta mély fájdalommal. Az elhunyt Szalai Mihály volt budapesti lapszerkesztőnek a leánya volt s a mélyen sújtott szülők és rokonok felé igaz részvételt fordult Szubotica egész társadalma. Dr. Wilhelm Imréné csütörtökön délután 2 órakor kísérik utolsó útjára.

— **Megkezdődik választási agitációját a noviszadi radikális-párt.** A noviszadi radikális-párt vezetősége vasárnap kezdte meg választási propagandáját. Vasárnap a párt nyolc helyen tart gyűlést, melyeken 27 hivatalos szónok fog felszólalni.

— **A londoni rendőrség már rádióval dolgozik.** Londoni jelentés szerint az ottani rendőrség a rádiót is beillesztette a nyomozás eszközei közé, még pedig olyanformán, hogy a rendőrségi autókát szerelték fel velük, amelyeknek révén a bentülők állandó érintkezésben állhatnak a központtal és viszont. Eddig már két ilyen rádió-autó van a rendőrség szolgálatában, amelyek nagyon megkönnyítik a nyomozók munkáját.

— **A becei munkások a noviszadi munkásbiztosító pénztárhoz akarnak csatlakozni.** A sztari és novibecsei munkásszervezetek együttes beadványban arra kérték az országos munkásbiztosító pénztárt, hogy a szuboticiai pénztár kerületéből csatolják őket a noviszadi pénztárhoz, mert ott sokkal kevesebb költséggel és idővesztéssel tudnák ügyeiket elintézni. Az országos pénztár a beadványt véleményezés végett a noviszadi pénztárhoz küldte le. A noviszadi pénztár igazgatósága támogatja a becei munkások kérését.

— **Mikor a főkapitány vizsgálja az uccai forgalmat.** Budapestről jelentik: Marinovics Jenő budapesti főkapitány szerdán délelőtt autó körutra indult, hogy személyesen ellenőrizze a népesebb uccákon az uccai forgalmat. A főkapitány autója a Rákóczi-úton összeütközött egy magánautóval. Az összeütközésnél senkinek sem történt semmi baja, csupán a magánautó soffőrének. Azt letartóztatták.

— **Még egy nacionalista szervezet alakult.** A nacionalista szervezetek egymás közti véres harcainak most már hónapok óta szünetelnek. Az Orjuna és a Srnao közös politikai porondon küzdenek, a Hanao aktivitását és verekedő kedvét az obznana rendelet alaposan megtépázta. A csend azonban úgy látszik nem lesz tartós s megint harctéri jelentéseket kell közölni a nacionalista frontról. Az eddigi harcos szervezetek száma megszorodott, a Davidovics-párt is megalakította a maga harcos szervezetét. A Davidovics-párt harci szervezetét Demokratska Omladina-nak hívják s hivatalosan az a célja, hogy a Davidovics-párti gyűlések megzavarását megakadályozza. A Demokratska Omladina váratlan megjelenése meglepetés volt s első szereplése biztosította a Davidovics-párti gyűlések megtartásának lehetőségét. Ezt a sikert Gyálán 2, Krstuturon 3 és Sanadon egy ellenvéleményen lévő kortes sinylette meg, akit a Demokratska Omladina tagjai véresre vertek. Az eljárás mind a három verekedés ügyében megindult.

— **Ibanez harca a spanyol király ellen.** Párisból jelentik, hogy Bonigno Varelo, a Madridban megjelenő Monarchia című folyóirat szerkesztője, aki Ibanez spanyol regényírót párbajra hívta ki, levelet intézett a Chicago Tribune párisi kiadásának szerkesztőjéhez. Leveleiben kijelenti, hogy Ibanez egymillió pezetát kapott az orosz propaganda-bizottságtól azért, hogy gyalázó könyvet írjon Alfonz király ellen.

— **Leégett egy nagy csehszlovákiai cukorgyár.** Olmützben jelentik: Chrompinban egy óriási cukorgyár eddig még meg nem állapított okból kigyult és leégett. A kár négy milliárd cseh korona.

— **Világkiállítás Londonban.** Londonból jelentik: Az angol hivatalos körök már kidolgozták az idei nagyszabású londoni világkiállítás vázlatos tervét. Wembley lesz ezuttal is a világkiállítás színhelye és tulajdonképpen csak folytatása lesz az 1924-ikének, amelyet tizenhátmillió látogató nézett meg. Az új kiállításon több kert és virág lesz a kiállítás területén. Több lesz a látványosság, a vendéglő, zene, szórakozás, világítás. Súlyt helyeznek majd arra, hogy a kiállítási terület este fényárban usszék és kellemes szórakozóhely legyen. Kluboknak is lesznek kellemes pavillonjai a kiállítás területén, hogy társasélet is alakulhasson ki. Az idei birodalmi kiállításon is képviselik a brit világbirodalom minden államát s gyarmatát. Az idén még a Fiji-szigetek is részt vesznek a kiállításon.

— **Baleset zsákolás közben.** Szentáról jelentik: Görög Lajos adai cipész a szentai vasútállomáson liszberakodásnál dolgozott. A zsákok szállítása közben olyan szerencsétlenül esuzzott meg, hogy egy zsák liszt ráesett és két bordáját betörte. Súlyos sérüléseivel be-szállították a szentai közkórházba, ahol megállapították, hogy belső sérüléseket is szenvedett.

— **Egy tengeralattjáró naszád katasztrófája.** Chathamról jelentik: Több nagy személyszállító hajó szikratávíraton jelentést adott le, hogy az amerikai VIII. 19. számú tengeralattjáró naszád a nagy ködben zátonyra jutott. A naszád fedélzetén öt tiszt és harmincöt matróz van, akiknek helyzetük reménytelen.

— **Diplomáciai leleplezések Roosevelttől korszakából.** Londonból jelentik: Hosszu kábelátvitelben megjött a Newyork American előre hirdetett cikksorozatának első közleménye, amely Roosevelttől egykori elnök és Lodge szenátor akkori külügyi bizottsági elnök levélváltását tartalmazza. Ezek a levelek érdekes világot vetnek arra, hogy milyen hatalmas befolyása volt Lodge szenátornak az amerikai külpolitika irányítására. Az első közlemény olyan levelet ismertet, amelyeket Roosevelttől Lodgehoz, mikor Angliában és a kontinens más fővárosaiban tartózkodott. Javában dult az orosz-japán háború és az Egyesült-Államok békiülégre akart közvetíteni. Roosevelttől ennek a közvetítésnek minden legkisebb részletéről tájékoztatta Lodge szenátort, mint valami üzleti vállalkozás vezérigazgatóját távollétében szokta a cégvezető. Egy rövid levélben Lodge Londonból értesítette Roosevelttől köztársasági elnököt, hogy találkozása lesz Edvárd királlyal. Ez 1905 nyarán történt. Roosevelttől válaszolni. Így írt többek között: „Remélem, hogy Edvárd király tisztában van azzal a viszonyalattal, amelyben én Vilmos császárral állok. Ha nem volna helyesen tájékozva, jó lesz őt felvilágosítani, hogy jóviszonyban akarok maradni a császárral, de oszlassa el azt a tévedést is, mintha én a császár befolyása alatt állnék. Arra is helyezzen súlyt, nehogy úgy lássék, mintha akár én, akár én angol befolyás alatt lennék. Nincs szükség ezt különösebben bizonyítani, azonban teljes őszinteséggel biztosíthatja Edvárd királyt arról, hogy az Egyesült-Államok ezentúl is karöltve akar haladni Angliával, mint teszi most a távol Keleten.

— **Kiskorúak nem politizálhatnak Romániában.** Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter körrendeletet intézett a középiskolák igazgatóihoz a rend fenntartása ügyében. Elrendelte, hogy otthon is felügyeletet kell gyakorolni a diákokra, akiket eltűnt a politikai gyűlésektől és tüntetésektől. Hangoztatja, hogy az új közbiztonsági törvény a szülőket, vagy a kiskorúak felügyelőit is felelőssé teszi és büntetőjogilag is büntethetők, ha politikai tüntetésben vagy mozgalmakban részt vesznek a kiskorúak.

— **Felhőkarcolót építenek Prágában az ipari vásárok kiállítására.** Prágából jelentik: Az a bíráló bizottság, amelyet az ipari vásárok céljaira szolgáló vásárpalota építésére és pályamunkák elbírálására küldött ki a rendezőbizottság, befejezte munkáját és az első díjat egy tizenháromeleteres tervezett pályaműnek ítélte oda. A terv kivitele még kérdéses, mert a fővárosi építészeti hivatal engedélyétől függ, hogy lehet-e Prágában ilyen felhőkarcolót építeni.

— **Harminc százalékos utazási kedvezmény az olasz vonatokon a szent év alatt.** Az olasz államasutak igazgatósága elhatározta, hogy mindazoknak, akik 1925-ben Rómába utaznak, 30 százalékos utazási kedvezményt biztosít. Ez a kedvezmény azokra vonatkozik, akik nem a külön zárandokvonatokkal utaznak Rómába, minthogy a zárandokvonatok utasai számára még nagyobb, mintegy 50 százalékos a kedvezmény.

— **A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal és érdekes illusztrációkkal jelent meg.** Darabmellékletül közli Drégely Gábor és Liptai Imre mulatságos vigjátékát „A vörös ember”. A vaskos új szám a Medjuna-rodni árusítónál kapható.

— **A Prónay-Ranzenberger affér.** Budapestről jelentik: Prónay Pálnak és volt segédtitkájának, Ranzenberger Jenő őrnagynak a Lederer-ügyből kifolyólag keletkezett ismeretes afférja lovagias utra terelődött. Ranzenberger Jenő őrnagy kedden Kovács Pál és dr. Krensey Géza által provokáltatta Prónay Pált, Prónay Pál is megnevezte segédeit és most már ezek fogják megtárgyalni az affér elintézését. Rendkívül érdekes, hogy Ranzenberger Jenő őrnagy, aki aktív tiszt, két civil egyénnel provokáltatta Prónay Pált, aminek az a magyarázata, hogy a hadseregparancsnokság Prónay Pálra vonatkozóan még mindig nem vonta vissza azt a titkos parancsot, amelynek értelmében a honvédség kötelékébe tartozó tisztnek megtiltja, hogy Prónay Pállal lovagias ügyben érintkezzenek.

— **Az olasz fasisták még a budapesti lapokat is cenzurázzák.** Budapestről jelentik: Vészi Margit, az ismert író nő évek óta Rómában él és onnan küld tudósításokat a budapesti lapoknak. Legutóbb a Pesti Napló-ban látott napvilágot teljes névaláírással egy cikke, amelyben megírta többek között azt is, hogy a Popolo d'Italia című lapnak Mussolini szobrát ábrázoló plakátjain a duce szemét mindenütt kikaparja a közönség. A fasista cenzorok olyan gondosan figyelemmel kísérik a világsajtó olasz vonatkozású cikkeit, hogy a Pesti Napló tudósítása sem kerülte el figyelmüket: az író nő beidéztek a rendőrségre, ahol felelősségrevonták cikke miatt. Hogy az ügy hogyan intéződött el, az a Pesti Napló-nak ebből a nyilatkozatából derül ki: „A Mussolini-plakátok. Néhány nappal ezelőtt kiadott a Pesti Napló római munkatársától, Vészi Margittól egy tudósítást, amely ezzel a címmel jelent meg: „Többszáz ezer Mussolini-plakát szemét kaparták ki”. Római munkatársunk kérésére, az igazságnak megfelelően közöljük itt, hogy ezt a címet nem Vészi Margit adta, hanem a budapesti szerkesztőség.” Hiába, a fasisták alaposan dolgoznak...

— **A budai házmaster gyilkosának büntetését felemelte a Kuria.** Budapestről jelentik: A Kuria szerdán tárgyalta Csapó Gyula napszámos ügyét, aki a múlt évben meggyilkolta Pollák János házmaster. A törvényszék négy évi fegyházra ítélte Csapót. Ezt a büntetést a Kuria most öt észendőre emelte fel.

— **Asquith hazatért Egyiptomból.** Londonból jelentik: Asquith, a liberálisok vezére, egyiptomi újáról visszaérkezett Londonba.

— **Leégett Japánban egy nagy kórház.** Londonból jelentik: Szikrátvirág jött Tokióból azzal a hírral, hogy a St. Luc-ban levő kórház porrá égett. A betegeket sikerült a lángok közül kimenteni.

— **Háromévi börtönre ítélték egy budapesti tőzsdebizományost.** Budapestről jelentik: Szerdán tárgyalta a budapesti törvényszék Grosz Sándor tőzsdebizományos ügyét, aki nemcsak a maga, hanem a felek papírjaival is dolgozott a tőzsdén és a bessz idején ezeket az idegen papirokat elspekulálta. A törvényszék három évi börtönre, öt évi hivatalvesztésre és a kliensek kárának megtérítésére ítélte a tőzsdebizományost, akit azonnal tartóztattak.

— **Műsoros táncmulatság Szentán.** Szentánról jelentik: A Szentai Atlétikai Klub január 18-án az Eugén-szállóban kabaré-előadást rendez a legjobb szentai műkedvelők közreműködésével. A műsorszám követi. A bál jövedelmét jótékony célra fordítják.

— **Letépte az újat a kötőfék.** Szentánról jelentik: Zabos Péter béres Jankovics János szentai tanyáján a lovakat az istállóba akarta vezetni, azonban ezek olyan erővel rántották meg a kötőféket, hogy az Zabos jobb mutatóujját tőlük leszakította, többi ujját pedig összeroncsolta. A szerencsétlen embert a szentai kórházba szállították.

— **Német iskolásgyerekek összeküvése tanítóik ellen.** Eisenach környékén egy községi iskolában a növendékek titokban elhatározták, hogy boszszút fognak állani a tanítók ellen, akik az iskolai dolgozatokat túlszigorúan bírálták el. Szereztek vas öklözőgyűrűket, élesre fent késeket és revolvert is szereztek volna valahonnan keríteni, tehát két iskolásfiú bement Eisenachba egy fegyverkereskedésbe és revolvert kért. A kereskedő faggatta a gyermekeket, hogy mire kell nekik a revolver és így derült ki az összeküvés.

— **Egy híres angol karrikaturista halála.** Londonban meghalt a minap Francis Carruthera, a híres karrikatura-rajzoló, aki huszonöt év óta dolgozott a Westminster Gazette-nél. Nem volt nagy művész, de kitűnő politikai karrikaturákat rajzolt és mint liberális politikus, egy-egy karrikaturájával sokszor többet használt a liberális pártnak, mint a politikai cikkek. Egyik legnagyobb sikerét azzal a karrikaturájával aratta, melyben farkasszerűvé rajzolta az öreg Joe Chamberlain-t, aki azután halálos ellensége lett emiatt.

A szanalási főbiztos beteg

— Budapestről jelentik —

Szenatörünk megy Smith, Mert megfájdította magát. Ezt hívják köszönősségnek. Most az egyszer öt szanalják.

dió.

— **Az „Elvált asszony” kilencedszer.** Vasárnap délután 3 órai kezdettel a Tipograf SC nagy sikert aratott műkedvelő operett együttese megismétli az „Elvált asszony” c. operettet. — Jegyek elővételben kaphatók a Sági-féle fűszer- és csemegekereskedésben.

— **Betörés Tiszaszentmiklóson.** Tiszaszentmiklósról jelentik, hogy ott az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték Mendlich János kereskedő üzletébe és onnan mintegy ezer dinárt elvittek. A nyomozás megindult a betörők kézrekerítésére.

— **A németországi vasuti szerencsétlenség áldozatai.** Essenből jelentik: A Herne mellett kedden történt vasuti szerencsétlenségnek hszonkét áldozata van, tizenhárom a nő és kilenc a férfi. Ezenkívül huszonhét súlyos és ötvenkilenc könnyű sebesültje van a vasuti összeütközésnek.

— **Uccai harcban kézrekerült egy román rablóvezér.** Bukarestből jelentik: A napokban a Floreasca negyedben ostrom alá kellett fogni egy házat, amelyben rablók és betörők barrikádoztak el magukat. Az ostrom alkalmával egy rendőr meghalt. A rablók egyike sebesülten került a rendőrség kezébe. A detektívök fölmerték benne Monteanut, a hírhedt rablóvezért, akit nemrégiben egy társával együtt elfogtak, de akkor a kísérő csendőr agyonlövésére árán sikerült elmenekülnie. A rablóvezért a rabkórházban megkettőzött őrség őrzi.

— **Az adai műkedvelő gárda jótékonyága.** A karácsonyi ünnepek alatt leégett egy szegény adai özvegyasszony háza. Az adai műkedvelők elhatározták, hogy segítségére lesznek az özvegynek házikója felépítésében. Vízkereszt napján előadást rendeztek, amelynek tiszta jövedelmét az építési költségekre fordítják.

— **Száznegyvennyolc halottja van a transzkaukázusi földrengésnek.** Konstantinápolyból jelentik: Transzkaukázusban, az ardashani kerületben január 12-én nagy földrengés volt. A földrengésnek igen sokan estek áldozatul. Az anyagi kár is tetemes. A földrengés következtében négy falu teljesen romba dőlt. A földlökések ezenkívül még negyvenkét faluban okoztak jelentékeny károkat. Az eddigi híradások szerint a halottak száma száznegyvennyolc, a sebesülteké harminchárom.

— **Houghton az Egyesült Államok új londoni nagykövete.** Washingtonból jelentik: Coolidge elnök felajánlotta Houghton berlini amerikai nagykövetnek a londoni nagyköveti tisztelet. Houghton táviratban jelentette ki, hogy hajlandó e megbízást vállalni.

— **Meghosszabbították a szerb nyelv tanfolyam beiratkozási határidejét.** A szubotica-i fű polgári iskola helyiségében szerb nyelv tanfolyam nyílt, amely az ünnepek miatt csak hétfőn kezdődött. A tanfolyam igazgatósága elhatározta, hogy a beiratkozás határidejét január 20-ig meghosszabbítja és felvesz új jelentkezőket, mert a tanítás ezen a tanfolyamon a kezdők és haladók számára párhuzamosan folyik.

— **Az új Pompeji.** Londonból jelentik, hogy a legújabb régészeti ásatások föltárták az Uriconium nevű római várost, mely már századok óta el van temetve. Az ásatások 1859 körül kezdődtek, de pénz hiján abban maradtak. Aztán 1912-ben folytatódott. Uriconium minden jel szerint az angol sziget legfontosabb római városai közé tartozhatott s kiterjedését tekintve sokkal jelentősebb volt, mint maga London. A város története azt mutatja, hogy benne bizonyos időben egy, sőt két légió is táborozott, minthogy utak kereszteződésénél feküdt. Itt a rómaiak ólmot, szenet akartak bányászni. Uriconiumot tüzvész hamvasztotta el. Az a templom, melyet most tártak fel, hetvenhat méter hosszú, huszonhárom méter széles. Főhajóját két sor téglaszlop szeli át. Padozatát mozaikok ékítik. A templomtól délre van a fürdő. Egyik szobában rábukkantak egy férfi csontvázára, ki kezét most is egy rakás pénzre szorítja. Nem messze tőle két nő csontvázat találtak meg, azonkívül sok gyermekét is, kik nyilván a tüzvészben pusztultak el. Sok ürtet is napfényre került, melyekben különböző állatsontokat fedeztek fel. Egy kovácsműhely kemencéjében faszén hamva van. Ezenkívül harmincféle kalapot is leltek, ami azt bizonyítja, hogy a rómaiak divatja rendkívül fejlett volt.

— **Ezer majom jön megifjítani Európát.** Nagy port vert fel pár hónap óta a Párisban megtelepedett orosz orvosnak, Voronoffnak paizsmirigyátültető módszerre, mellyel állítólag meg tudja fiatalítani az elvényt emberi szervezetet. A kísérletek próbája ugyan csak akkor lesz teljes, ha a megoperált vénnek a Voronofftól átültetett majom-paizsmirigyekkel legalább tíz-husz évet fognak élni elég fiatalságban, de a kivenült európaiak máris vakon biznak Voronoffban és csödülnék a műtőasztalára. Mint Párisból jelentik: Indiából a napokban ötszáz majmot indítottak el s utána rövidesen új ötszáz indul el, hogy — legalább paizsmirigyében — ifju franciává, angolá vagy más európaivá váljék.

— **Kézrekerült vasuti zsebmetesző.** Noviszadról jelentik: A noviszadi vasuti rendőrség letartóztatta Kolárovcis Milán csavargót, aki kedden este a vasuton ellopta egy utas pénztárcáját. Átadták az ügyészségnek.

— **Bécsben takarékoskodni kell a vízzel.** Bécsből jelentik: A városi tanács felszólította a lakosságot, hogy takarékoskodjék a vízzel, mert a hosszú szárazságtól a vízvezeték szolgáltató képessége megcsappant.

— **Az ujesztendő első gyermeke.** Amerika legnevezetesebb gyermeke Bolton newyorki rendőrfelügyelő újszülött leánykaja, akiről annyit írtak mostanában az újságok, hogy egy primadonna is megirigyelhetné volna tőle. A leányka azért tett szert erre a nevezetességre, mert ő Amerikában az ujesztendő első gyermeke. Az 1925. év első percében született. Mindenfelől érkeznek most a szülőkhöz pénzbeli ajándékok a híres újszülött számára, hogy hozománya legyen ha majd fölcseperedik.

A szubotica-i zsidó patronázs egyesület a gyermek otthona javára január 17-én, szombaton esti 8 órai kezdettel a Bárány-szálloda termében műsoros bakfibalat rendez.

— Herriot megjelent a kamara elnökválasztó ülésén. Párisból jelentik: Herriot miniszterelnök kedden felépülése óta először vett részt minisztertanácsban, amely a miniszterelnököt melegen üdvözölte. A kamara ülésén Herriot miniszterelnököt a baloldali blokk meleg ovációban részesítette. Ugyancsak melegen üdvözölték hívei Painlevé elnököt is. Az elnökválasztás a szokott formák között ment végbe. A szavazásban megállapodás szerint a középpártok és a jobboldal nem vettek részt. A kommunisták *Cahira* adták szavazatukat. A szavazás megejtése után kihírdették, hogy Painlevé 398 közül 313 szavazatot kapott és így a kamara őt a következő ülészakra újra elnökké választotta meg.

— Február közepén folytatódna az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások. Budapestről jelentik: Az osztrák-magyar kereskedelmi megállapodások ügyében legutóbb Bécsben megindult megbeszélések előreláthatóan február közepén folytatódna. A gazdasági tárgyalásokra kiküldött osztrák delegáció tagjainak ugyanis a már előzetesen megállapított program szerint Bernbe kell utazniok, ahol az osztrák-svájc tárgyalások ügyében valószínűen február közepéig el lesznek foglalva.

— Negyvenkét nő ügyvéd Angliában. Londonból jelentik: Az utóbbi napokban husz londoni nő tette le az ügyvédi vizsgát. Ezzel a nő ügyvédek száma negyvenkettőre emelkedett.

— Smith magyar főbiztos betegsége miatt elmaradt az újjáépítési ellenőrző bizottság ülése. Párisból jelentik: A jóvátételei bizottságnak a magyar újjáépítési ellenőrző bizottsága Smith népszövetségi főbiztos betegsége miatt szerdára kitűzött ülését bizonytalan időre elhalasztotta.

— Amerika nem változtat külpolitikáján. Newyorkból jelentik: A Fehér Házban kijelentették, hogy az Egyesült Államok politikájában semminemű változás nem várható, különösen Szovjet-országgal a viszonyok meg nem változnak.

— Bécs új vizierömlése Ausztria egész külkereskedelmi mérlegét megjavítja. Bécsből jelentik: Dr. Hainisch köztársasági elnök, dr. Weber helyettes kancellár és Seitz polgármester jelenlétében Bécs városa átvette ünnepélyesen az opponitzi vizierömléseket. Seitz polgármester beszédében a harai vizierömlések kiépítésének fontosságáról szólt. Nem csekély jelentősége van — úgy mond — annak, hogy mennyire enyhít ez a vizierömlés Ausztria külkereskedelmi mérlegén, hiszen elsősorban az ipar részére ezentul belföldi forrásból fogja az energiát meríteni. Dr. Hainisch elnök örömeinek adott kifejezést az egész Ausztriára nézve nagyjelentőségű lépés felett, amely az ország gazdasági életének fejlesztésére történt. Ausztria szanalása csak akkor lehetséges, ha gazdaságilag lehetővé válik a belföldi vizierök kihasználása.

— Sűrű köd a Genfi tó fölött. Genf-ből jelentik: A genfi tó fölött vastag ködréteg fekszik. A tótól hat-száz méterre azonban a levegő tiszta és napsütéses.

Dr. Schilling Endre ügyvédi irodáját Budapest V. ker., Nádor-utca 13. I. em. 7a alá helyezte át.

— Megnyílt a Bácsmegeyi Napló noviszadi fiókkiadóhivatala. A *Bácsmegeyi Napló* Noviszadon Wilson-tér 7. alatt (telefon 580. szám) díszes és modern fiókkiadóhivatalt rendezett be, ahol egyúttal a Bácsmegeyi Napló noviszadi szerkesztősége is van. A fiókkiadóhivatal kirakatába minden nagyobb világ- vagy országos eseményről kifüggeszti a legújabb híradásokat.

A fiókkiadóhivatal elfogad a Bácsmegeyi Napló-ra elölizetéseket, felvesz hirdetéseket, apróhirdetéseket, felvilágosítást ad minden közérdekű ügyben.

Fiókkiadóhivatalunk legközelebb modern könyv- és zeneműkereskedéssel bővül, hirdetés- és hirdetés-irodát létesít, úgy, hogy ott bármely bel- vagy külföldi lapra elő lehet fizetni vagy hirdetés feladni.

A Bácsmegeyi Napló fiókkiadóhivatalában tökéletesen működő *Broadcasting* rádiógép van felszerelve és ott hetente több ízben hangversenyeket tartunk, a melyeket idejekorán jelezni fogunk.

A fiókkiadóhivatalunk elvállalja minden hangverseny, bál, mulatság jegyárusítását.

Roth Olga kozmetikai Intézetében. Kr. Aleksandrova utca 4. szám alatt, a Rossiia Fonclére palotájában, félemlen, modern szépségápolás, arcbőrhámlesztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szepők, májfoltok végleges eltávolítása Kaphatók sajtó készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyögyvszappanok, arcfehéjtő- és szepőkönösök stb.

Jó alkalom. 12 darab eredeti perzsaszőnyeg, kicsi és nagy, melyek a szállítmányból kiválóan megmaradtak, eladó! Halbrohr és Társa szállítócégnél Subjeticán, ahol azok szerdától szombatiig megtekinthetők.

KINTORNA

A járásbíró háromszázhatvan dinárra itél könnyű testi sértésért egy fiatal parasztlányt, aki megverte az anyósát. A legény megnyugszik az ítéletben, de azután megkérdi a bírótól:

— Nagyságos uram, miért éppen háromszázhatvan dinárra tetszett ítélni?

— Hát — mondja a bíró — háromszáz dinár a pénzbüntetés.

— És a hatvan?

A bíró ránéz az elítélt vádlottra:

— Az pedig a huszszázalékos vigalmi adó.

A Lloydban egy fiatal kereskedőt szapulnak, aki nemsokára oltárhoz vezet egy nagyon gazdag, de csunya leányzó.

— Jól néz ki a fiu, mióta vőlegény, — jegyzi meg valaki.

— És húzik, mint a disznó, — szól bele egy objektív hang.

Erre az előbbi ur megszólal:

— Azon ne csodálkozz. Ő most anyagi örömlök előtt áll...

A doktor, mintán megvizsgálta öngyógyát, int a férjnek, hogy vonuljanak át a másik szobába. Mikor beteszik maguk mögött az ajtót, a férj suttogva megkérdi az orvostól:

— Nos?

A doktor elkomorodva mondja:

— Kedves igazgató ur, nekem nagyon nem tetszik a maga felesége.

— Nekem már tíz év óta nem tetszik, — nyugtatja meg a férj.

KÖZGAZDASÁG

Miért emelkedett és miért hanyatlak a dinár árfolyama?

Az ünnepek hatása a valuta áremelkedésre

Néhány nap óta ismét a dinár árfolyam áll minden érdeklődés középpontjában.

A dinár árfolyamának emelkedését a gazdasági körök várták, mert az természetes folyamat, amelyre biztosan lehet számítani és amely az idel gazdasági év példátlanul nagy terménykivitelével áll szoros összefüggésben. De az a tempó, amellyel a dinár árfolyama a magasba ugrott, általános meglepetést keltett. Egy a jugoszláv gazdasági életben igen beavatott közigazgatási tényező ennek a következő magyarázatát adja:

— Jugoszlávia fantasztikus gabona-, főleg tengerikivitelének jelentékeny részét dinárokból adta el, amit a vásárlók és ezek közt főleg Olaszország kívánt így meg. A nagy kivitel magától értődőleg erősen megjavította a dinár külföldi árfolyamát, de a rohamos áremelkedés arra vezethető vissza, hogy a külföldi gabonavásárlók nem számoltak a december második felében és január első felében szinte egymástkövető sorozatos ünneppel, amely napokon a *Narodna Banka* is zárva tartotta pénztárait és nem láthatta el a külföldet megfelelő dinármennyiségekkel, minek folytán a külföldi gabonavásárlók, hogy kötelezettségeiknek eleget tessenek, kénytelenek voltak a külföldön minden dinártételét folyton emelkedő árfolyamok mellett felvenni. Ez idézte elő a rohamos árfolyamugrást. Mihelyt a karácsonyi ünnepek elmúltak és a jugoszláv pénzügyintézetek ismét felvették a normális munkát, a dinár árfolyama — ha nem is oly mértékben, mint amilyen arányban emelkedett — kezd visszacsúszni és előreláthatólag 8 körül stabilizálódik.

A dinár rohamos árfolyamugrása különösen a gabonatorzsdeken éreztette legerősebben a hatását. A noviszadi tőzsdén, ahol nap-nap után átlag 80—120 vagon buza cserél gazdát, e kritikus napok óta egyetlen kötés sem lőtt létre. Gold Béla, a noviszadi gabonakereskedő szekció elnöke a következő magyarázatát adja ennek a Bácsmegeyi Napló munkatársa előtt:

— Minthogy a belföldi üzlet hosszabb idő óta szünetel, a gabonakereskedők legnagyobb része külföldi üzletekre vetette magát. A dinár-árfolyamnak, ha nem is váratlan, de mindenesetre el nem képzelt rohamos emelkedése mindezzel kalkulációt felborított és ennek az lett az első és természetes következménye, hogy a gabonát exportáló összes számottevő cégek üzleteiket bezárták, miért is a noviszadi terménytorzsde a forgalom a legminimálisabbra zsugorodott össze és a valóságban a jegyzett árak nem is tényleges kötések alapszanak, hanem irányáraknak tekintendők.

— A két nap óta beállott dinár-árfolyam esés következtében az exportvásárlások rövidesen ismét megkezdődnek és így ennek folytán a tőzsde forgalma ismét normális lesz.

— De nemcsak a dinár emelkedése teszi lehetetlenné az exportot, hanem

annak állandó hátránya, mert ezáltal minden szolid kalkuláció lehetetlenné válik.

— A termelők, akik a jelenleginél is magasabb árakat remélték, nem tudnak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy gabonájukat alacsonyabb áron értékesítsék és ezért az eladástól tartózkodnak és már ezekből sem fejlődhet ki az üzleti forgalom.

A külföldi piacok igen szilárdak és főleg Ausztria jelentkezik állandó és nagy buzávásárlónak, de Jugoszlávia ma már allg tudja ezeket a szükségleteket kielégíteni, mert a készletek erősen fogytán vannak.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. január 14.

Budapest deviza 1159—1179, valuta 1179—1185.

Prága deviza 54.3750—54.8750, valuta 54.77—55.77.

Berlin deviza 6.83—6.87, valuta 6.87—6.89.

Bécs deviza 1142—11.48, valuta 1152—1156.

Trieszt 39.50—39.70.

London 290.

Zürich, jan. 14. Zárlat: Beograd 8.40, London 24.71, Páris 27.70, Brüsszel 25.85, Milánó 21.57, Amsterdam 209, Berlin 123.4375, Bécs 73.85, Prága 15.50, Varsó 100, Budapest 71.75, Bukarest 2.65, Newyork 519.25.

Chikagói gabonatorzsde, jan. 14. Buza májusra 186, Buza júliusra 157, Buza szeptemberre 146.375, Tengeri májusra 150.5, Tengeri júliusra 131.5, Tengeri szeptemberre 131.75, Zab májusra 62.25, Zab júliusra 62.375, Zab szeptemberre 59.75, Rozs májusra 160.625, Rozs júliusra 140, Zab szeptemberre 125.5.

Newyorki gabonatorzsde, jan. 14. Buza őszi vörös 214, Buza őszi kemény 199.5, Tengeri 143, Liszt sp. w. cl 800—875. Az irányzat búzánál egyenletlen, tengerinél tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Dana: Bezdán* 72 (+4), *Palánka* 75 (+4), *Noviszad* 50 (+5), *Zemun* 14 (+3), *Pancevó* —16 (+4), *Szmederevo* 124 (+2), *Dráva: Maribor* 33 (+1), *Zakanj* —136 (—), *Terezinopolje* —93 (—2), *Donji Miholjac* —14 (—2), *Száva: Zagreb* —62 (—10), *Sisak* 45 (—25), *Jasenovac* 202 (—20), *Bród* 190 (—4), *Samac* 105 (+11), *Mitrovica* 157 (+16), *Beograd* 60 (+6), *Tisza: Senta* —114 (—), *Becse* —126 (+4), *Titel* 18 (+4).

Könyvek Zeneművek Irodaszerek

Vig Zsig. Sándor Subotica

SZEMFEDŐ
MŰVIRÁG
SIRKOSZORU
ÖSSZES
TEMETKÉZESI
CIKKEK
EN-GROS
ANDRIJA KRAMER
SUBOTICA
Karađorđev trg 8.
(BELA ŠUGAR)

SARC-FELE
KALO DONTI
FOCKREM

ELADÓ
Kulán Gyurics Gábor
angro és detail
bőrkereskedése,
különösen bevezetve.
Bővebbet
TULAJDONOSNÁL

NYILTTÉR.

Dr. WILHEIM IMRE a mérhetetlen csap stól lesújtva fátalomsól megtört szívvvel jelentí, hogy hön szeretett, imádoit, daga kis felesége

DR. WILHEIM IMRÉNÉ
szül. SZALAY STEFI

1925 évi január hó 14-én élete virágában, boldog házasságuk 7-ik évében hosszú, kínos szenvedés után mindannyiunk végtelen fájdámára elhunyt.

Drága halottunkat január hó 15-én délután fél 3 órakor kísérfjük utolsó útjára a subotici izr. temetőbe a Paja Kujundžica ulica 13. szám alatti gyászházból.

Síratják meg megtört szülei s egyetlen imított testvére

Dr. Szalay Mihály és neje Özv. Jávor Pálné
Leichner Rózsika Szalay Margit
valamintszeretett családjának minden egyes tagja
(Minden külön értesítés helyett.)

Fájdalomtól megtört szívvvel és Isten akaratában való alázatos megnyugvással, ugy a magam, mint gyermekeim és az egész rokonság nevében jelentem, hogy hön szeretett hü ferjem, a legjobb atya, testvér és rokon

MERKEL PÉTER
földbirtokos

37 évi boldog házasság után életének 62-ik évében súlyos, de türelmesen viselt szenvedés után csendesen elhunyt az Urban.

Drága halottunk hült tetemei 15-én d. u. 3 órakor helyeztetnek a Ciril i Metod trg 6 sz. gyászházból az itteni Szent György temetőben örök nyugalomra.

Subotica, 1925. január hó 14-én.

Özv. Merkel Péterné szül. Keglovich Gizella feleség, **Vujkovic Györgyné szül. Merkel Gizella**, **Merkel Irma**, **Merkel Aladár**, **Merkel Géza** gyermekei, **Vujkovic György** veje, **Merkel Aladárné szül. Jankovic Nada**, **Merkel Gézáné szül. Domba Desanka** menyei, **Vujkovic Helga** és **Vujkovic Titusz** unokái.

A „Nova Pošta“ 1925. évi január 7-ki keletü 399. számú leppéldányában: „Naši zubni lekari Dr. Andra Andrijević“ újságcikkben egy személyemet súlyosan sértő közlemény jelent meg „Jedan intelektualac“ aláírással.

Miután a törvényen alapuló helyreigazító soraimat a „Nova Pošta“ kívánságom dacára sem közölte, ez uton közlöm a nyilvánossággal azt, hogy a helyreigazítás megtétele és a rágalmozó megfenyítése iránt a törvényes bírói eljárást folyamlatba tettem.

Subotica, 1925. évi január hó 15-én.

Schäffer Géza
dentista.

336

Közhirre tesszük, hogy a „Rothauser és Rosenfeld“ cég alatt vezetett bőr- és cipészkekkék kereskedésből Rosenfeld Sándor ur kilépett és a cég Rothauser Gyula ur egyéni cégévé vált, aki azt a saját neve alatt a régi üzlethelyiségben fogja tovább vezetni.

Rosenfeld Sándor ur szintén a saját neve alatt Sokolska (Gombkötő) ulica 1 szám alatt, Dr. Popović Milivoj ur házában nyit üzletet, ahol ugyancsak bőr- és cipészkekkék kereskedésével foglalkozik.

Kérjük az üzletfeleinket, hogy a közös cégünk által élvezett bizalmat egyéni cégeink ré zére is megadni sziveskedjenek, biztosítjuk t. vevőinket, hogy új cégeink ugyanazzal az igyekezettel fogják azt kiérdemelni, amint azt a régi cégünk megszolgáltákni törekedett.

Subotica, 1925. január hó

Rothauser Gyula
Rosenfeld Sándor

334

Értesitem t. vevőimet, hogy legújabb tervezetü meiseni, svesszi és rosenhali porcellánok, Wedgwood és Goldscheider fayancok, berlini, wieni bronz és márványfigurák, Moser üvegek és eredeti olajfestmények érkeztek. Legszebb alkalmi ajándékok.

Balog Lina
Subotica.

BOB
HERCEG

OPERETT 3 FELVONÁSBAN

Legközelebb előadásra kerül a „Typograph S. C.“ kulturszakosztályának rendezésében a Városi Színházban.

Főszereplők

RACZKÓ ILUSKA, PLESZKOVITS SZILÁRDKA,
MAYER BÉLA ÉS JESZENSZKY ERNŐ

ELADÓ FATELEP
BUDAPESTEN

VI. kerületben cca 1000 négyszögöl területű telep. Van rajta egy azonnal beköltözhető lakás, egy nagy munkaszin és több kisebb-nagyobb gép. Kedvező fizetési feltételek. Letelepedési engedély megszerzését fél vállalja. Cím a kiadóhivatalban. 350

STOPES:

Szerelmi élet a házasságban

című könyve végre teljes nyíl sággal tárgyalja mindazokat a kérdéseket, amek férfiak és nő százezre előtt ismeretlenek voltak és amelyekről szülők, pedagógusok és barátok az egyes témák könyes kö tánt fogva, tövesen ételmezett szőgyenőrzésből nem beszélnek, holott kötelességük volna a fiatalabb nemzedékét mindezekről levilgositani és őket főlös egészségzavaroktól, tévedésektől és kétségbeeséstől megóvni. Csak a nyílt és tiszta igazság az egyedül helyes ut ezeknek a kérdéseknek a tárgyalásánál. Stopes könyve az első helyet foglalja el ezen a teren a világirodalomban; mindkét nem kiegyítésére szolgál és igai szerencse A NŐNEK

Kapható: 322

Vig. Zsig. Sándor könyvkereskedésében
Subotica

Ara portómentesen 60 dinár

FÜSZERÜZLET

raktárral, pincével és hozzátartozó háromszobás lakással együtt

AZONNAL KIADÓ

Tudakozódni lehet a háztulajdonosnál Szegeden, Boldogasszony-sugár ut 1. szám. 346

„ADAROS“

Nemzetközi Szállítmányaügyi és Vámközvetítő Iroda

Subotica

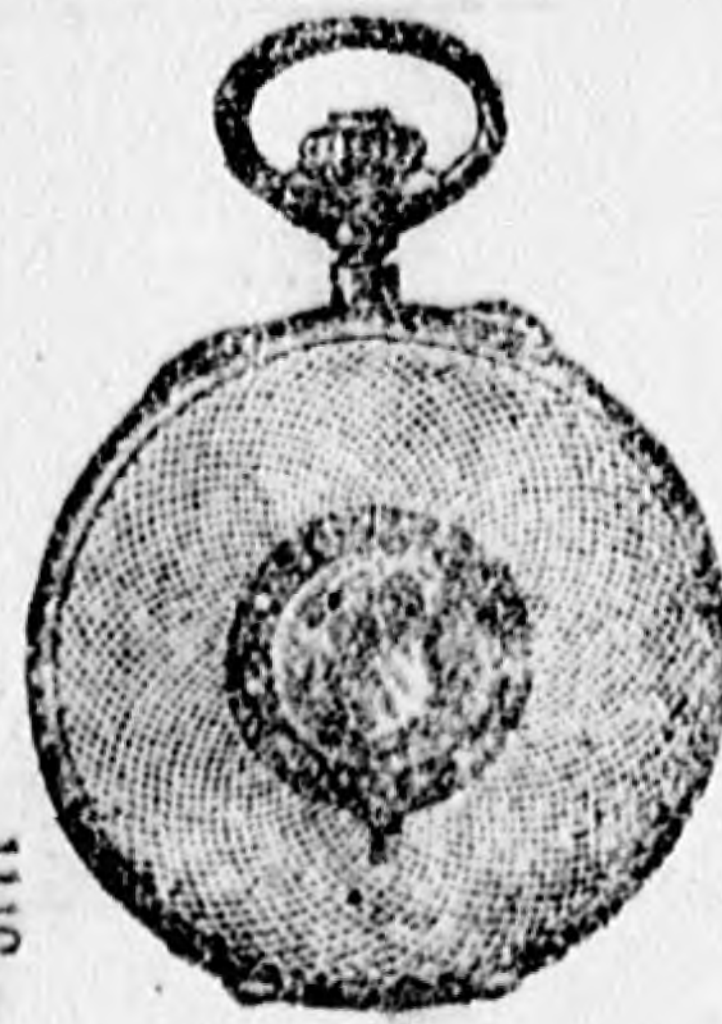
Táviratcím: Adaros. Telefon 423. Vilsonova ul. 8.

Végez

mindennemű be-, kiviteli és transito vámközvetítést gyorsan, kulánsan és szakszerűen.

Olaszország, Csehszlovákia, Ausztria és Magyarország legnagyobb szállítvállalataival közvetlen összeköttetés. Külföldi szállításoknál kérjen tőlünk árajánlatot.

MIELŐTT

órát, ékszer, chinazüst-árut evőeszközt vagy szemüveget

venne, okvetlenül rendelje meg nagy lépes árjegyzékemet.

Seidling Pál
Órák, ékszerész és látározás NOVISAD Kr. Petra ulica 26.

337

310

Dr. SZEGŐ K.

SZANATÓRIUMA

felnöttek és gyermekek számára

ABBAZIA (Italia)

Hírső, edzső, diütikus kurák. Szívafajok, érelmeszesedés angacszeró, női- és idegbajok gyógyításra elsőrangú gyógyintézet.

7 éven felüli gyermekek kísérf nélkül is felvöltenek.

Liszt-, gabona-, komló-, szalma-, gyapju.

ZSÁKOK

PONYVÁK

legolcsóbban kaphatók

Schossberger és Hered cégnél Novisad

Futoški put 13. Telefon 531. Távirat „Hessán“.

BOSCH mágnesgyújtó ke- Delejezés saját e yenáramu szülickek javítása magafeszültségű villamostelepen. — Teke cselés — Tartalékreszek raktáron
Schmerek Engelbert, Voliki-Becskerek
Etvežova (Magyar) ucca 24 9974

„MABE“

FESTÉKGYÁRSÁVA-BROD

Mielöit tavaszi sz ksegletét vegyi- és szépitési földfestékekben

beszerzi, ne mulassza el legujabb árjegyzékünket átnézni.

Vezérképviselő Bácska és Bánát részére:
ALEKSANDER FISCHER
SUBOTICA, SUDAREVIČEVA UL. 8.

VADÁSZZOK

vadászfegyver, lőszer és felszerelési szükségletüket legolcsóbban

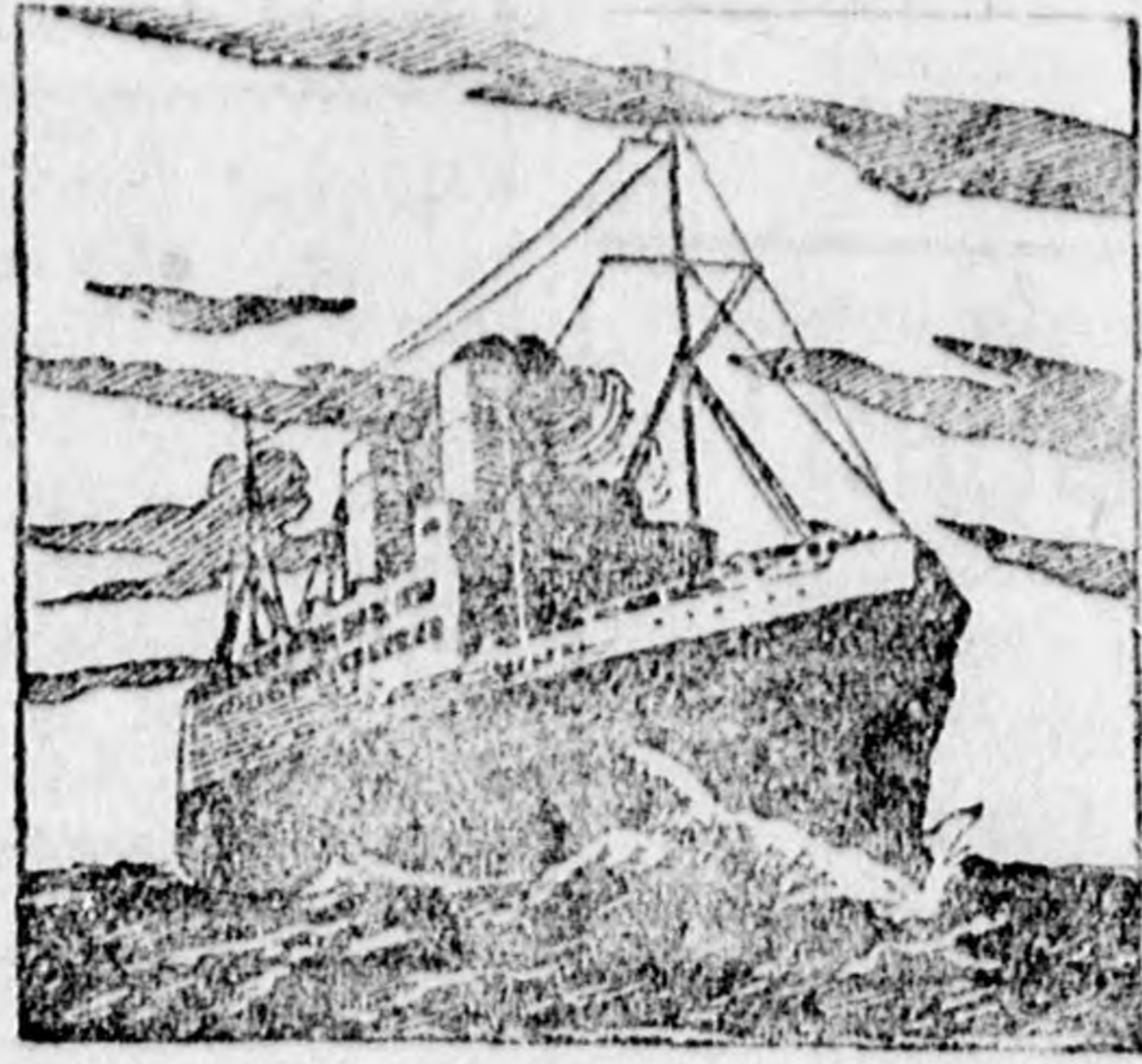
V. BATA SIN

cég SUBOTICA Kralja Aleksandrova ulica 7 szám vadászati cikkek nagykereskedésében szereshetik be Az ország legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Óriási raktár! Óriási választék!
Janssen Fils & Co. Lüttich
Anciens Etablissement Pieper Lüttich
Fabrique Nationale Lüttich
L. P. Sauer Suhl
M. Ogris Ferlach
gy/rtmán u fegyverekben.
Raktáron minden kaliberben.

Óriási raktár: Vadásztöltényekben, hüvelyekben, s mindenféle felszerelési cikkekben.

Nagyban. Kicsinyben. Árjegyzék ingyen Villanyerőre berendezett modern puskaműves műhely elsőrangú külföldi fegyvermester vezetésé alatt. — Elvállalok fegyverjavítást, feújítást, brunírozást stb., stb. teljes jótállás mellett.

Royal Mail Line
Angol Királyi Postahajózási Vonal

Rendszeres személy- és áruforgalom
Hamburg—Cherbourg—Southampton-ból
Newyorkba és Kanadába Cherbourg—
Liverpool—Southampton-ból Délamerikába
Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos-Aires
Sanpaolo III. osztályú fülkék 2 és 4 ágygal
KÉNYELEM GYORSASÁG BIZTONSÁG
Levelezés minden nyelven
JUGOSZLÁVIAI VEZÉRKÉPVISELET:
Zagreb, trg I. Sz. 17.
Alképviseletek: Beograd: Karagjorgjeva ul. 91.
Ljubljana: Kolodvorska 26. — Vel. Bečkerak:
Kralja Aleksandra 4. Sürögnyocim: „Roymailpac“
Bosznia, Hercegovina és Dalmácia részére: Srpska
Prometna Banka Sarajevo és Gruzban. Sürögnyocim:
„Prometna Banka“ 3145

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.
Távíratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota
Telep: Sentaí put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK, FÜGGÖNY ÉS
DRAPERIA ANYAGOK, KOKUSZ,
SPÁRGA és GYAPJU
FUTÓSZÖNYEGEK,

**PERZSA és SMYRNA
SZÖNYEGEK**

NAGY VÁLASZTÉKBAN. PATENT
ROLETTA RUDAK
AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TŰZOLTÓ- és KERTI
TÖMLŐKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAP-
JU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT,
MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁ-
BÓL és LENBŐL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZ-
NAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONGVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

**TRAFIKANT GÁBOR
ELŐNYAJÁNLATA**

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65
a „ZORKA“
Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviseletében
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionált Sulfat
6192

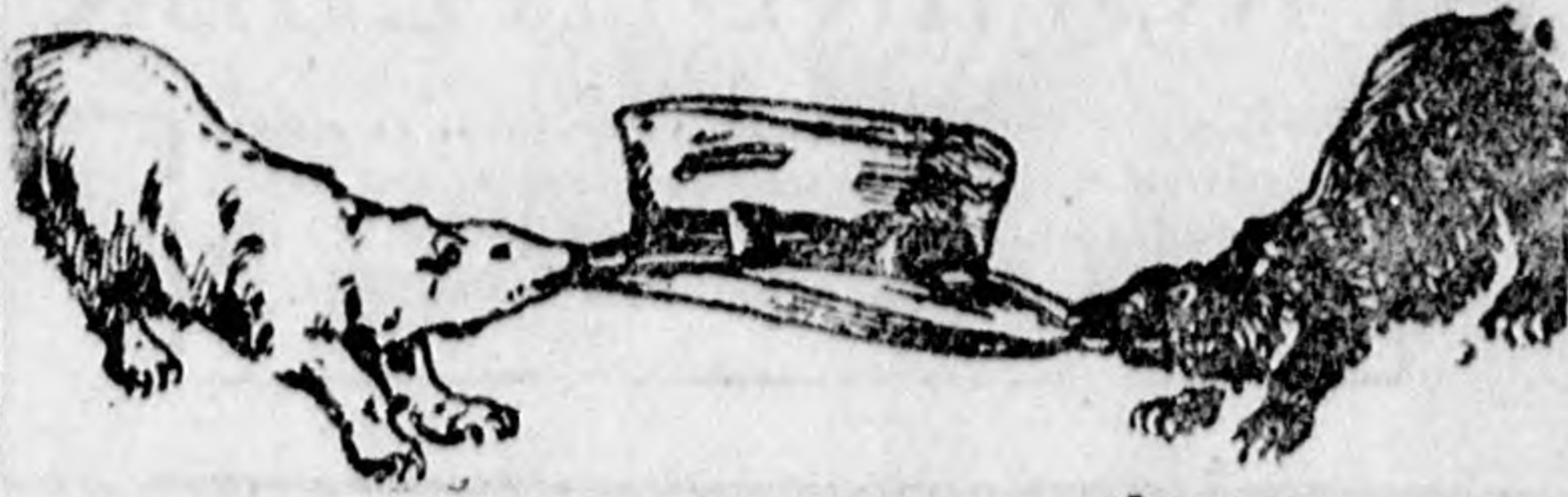

„SHELL-COMPANY“ képviseletében:
„SHELL“ gépolaj
„SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj,
„SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín
„SHELL“ petroleum.

Kösző és darált kösző

vagon- és kisebb tételekben kapható. Gyors és
pontos kiszolgálás.
Gausz János sómalma, Novisad
Futoški put 66. Telefon 534. 9890

Sapka és kalap különlegességek

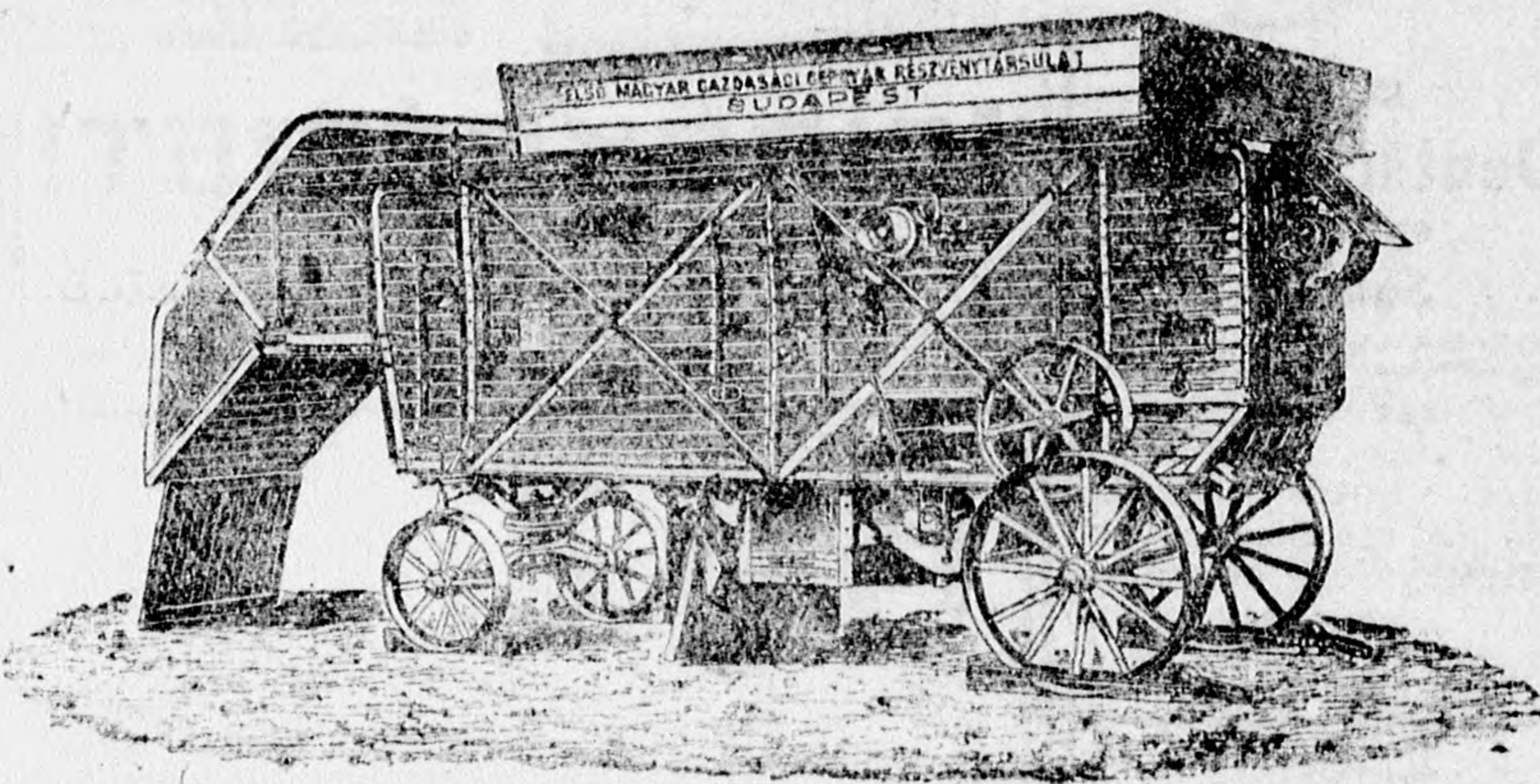

legolcsóbb beszerzési forrása. — Állandó raktár
valódi Borsalino kalapokban
WEISZ HENRIK SUBOTICA
Jelašićeva ulica 5. — Kiskápolna mellett

BUTOROK

háló, ebédlők, leányzobák,
teljes lakásberendezések
mélyen leszállított áron
Megrendelést pontosan készítik, saját vagy adott
rajz után. Minden stílusban, legmodernebb kivitelben.
Jótállással!
Éder Kálmán mű- és butor-
asztalos
MŰHELY és BUTORRAKTÁR:
Vilsonova ul. 40. (volt képezdével szemben)

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T.
Jugoszláviai Vezérképviselete

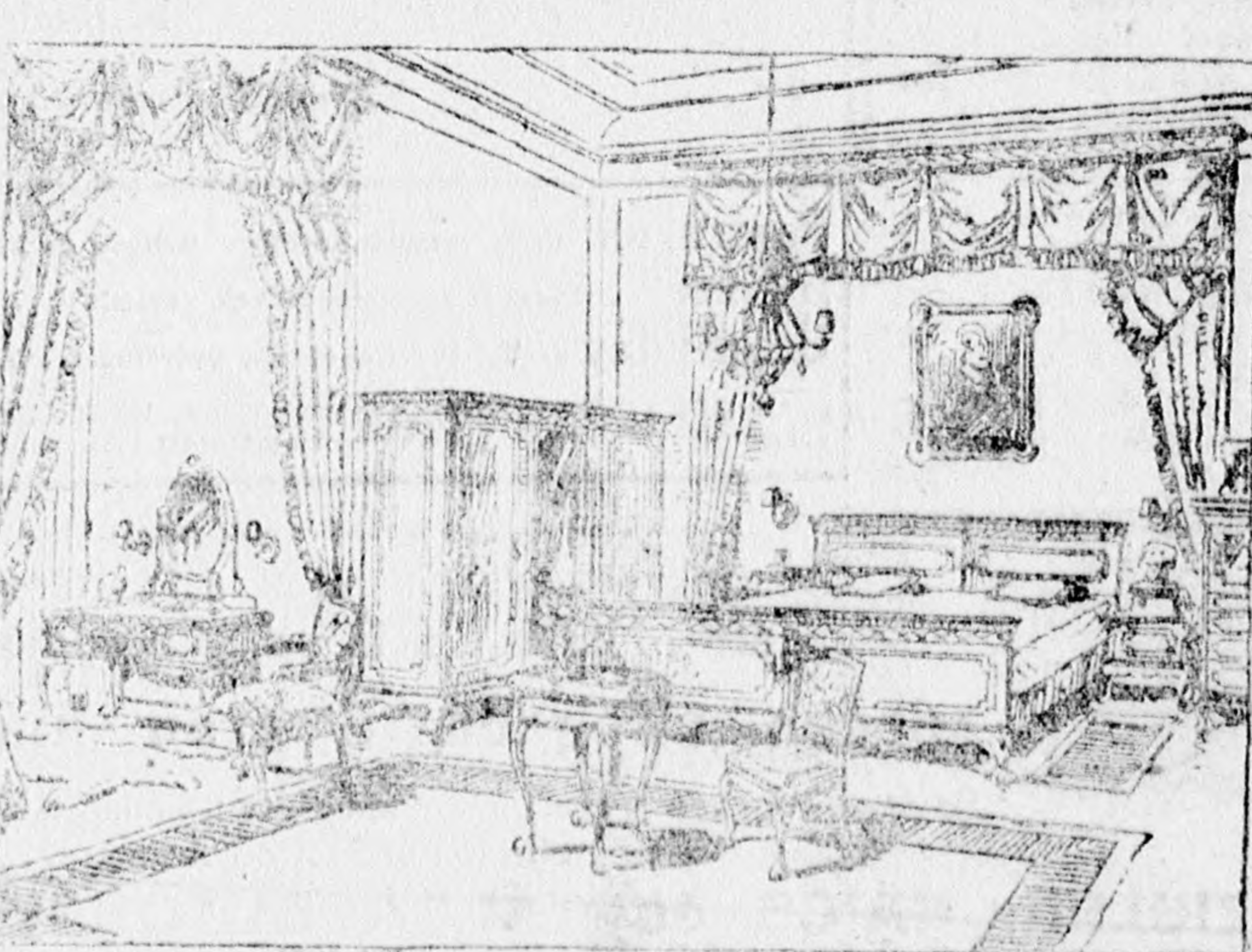

Állandó raktáron tart: Cséplőgarnitúrákat, utimozdonyokat,
gőz- és szivógőznmű lokomobilokat, legújabb szerkezetű
acélramás, gyűrűs csapágyas cséplőket és egyéb gazdasági
gépeket, eszközöket és motorokat. 464)

DANICA MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK GYÁRI LERAKATA OSIJEK

Telefon 404. - Raktár: DESATIČINA 27. - Sürögnyoc: Danica industrija

Üzlet: SUDAREVIČEVA ULICA 4 SZÁM.

Műhely: LIČKA NOZI UDVARÁN.

Egyszerű és modern butorok legolcsóbban leszállított áron
Erdélyi Antal lakásberendezési vállalatánál Subotica

Nat új Milkó könyv

Most jelent meg! Most jelent meg!

Fizenet eset és egyéb elbeszélések
A miniszter barátja (Mosolygó történetek)
Spekuláné és társai (Egy Kötet vidámság)
Asszonyok (Novellák és egyebek)
Irók és könyvek (elbeszélések és tárcák)
Baedeker irásából (Novellisztikus dolgok)

EGY-EGY KÖTET ÁRA 60 DINÁR
Megrendelhető a szerzőnél Subotica Zrinjski trg 28.

TŰZIFA és FASZÉN

Ajánlunk azonnali vagy későbbi szállításra
vagontételben és hajórakományként
prima egészséges bükk, gyertyán, vegyes-
hasáb és dorongfát, továbbá száraz vil-
lázott faszenet a LEGOLCSÓBB napi
árak mellett.

„DANICA“
Faipar és Butergyár Osijek, Telefon 404.

**MENYASSZONYI
KOSZORÚ
FATYOL
MIRTUSZ**

EN-GROS
Andrija Kramer
Subotica
Karadjordjev trg 8.
(Ela Šugar)

Felülmulhatatlan
kidolgozása

vasablak

Idom és T-vasból
mindennemű szerkezetet,
verseny nélküli árban
készít csak

„Első műlakatos-üzem“
Pomikacsek J. Novisad

**Németországban
diplomált**

dipl. agr.
állást keres
nagyobb gazdaságnál
Bővebbet
a kiadóhivatalban.

Irodistanó

hosszabb gyakorlattal, ki a
Könyvtárakban járatos és az
összes irodai teendők vég-
zését vállalja, megfelelő ál-
lást keres. Megbeszéléseket
„Komoly“ jellegre a kiadó-
hivatalba kér. 225

**RÖVIDÁRU
SEGÉDEK,**

de csakis szakembe-
rek, kik rendes és tar-
tos állásra reflektálnak
küldjék ajánlataikat
Vilim Klein i Drug
cégnél Sombor.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Január 16—18 esütőtörök-vasárnap
Színházi ujdonság! Gaumont film
DARVAS LILY
művész legújabb alakítása
tímen
FRU-FRU
Meilhac és Haevey színműve
9 felv. Főszereplő Gina Palmieri
Zenekísérettel!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din.
Kérdezőkérdezőkhez válaszlehetőség melléklendő.

NIKKELEZÉS: TENNER
optikus és orvosi
műszerésznél Subotica
Korzó 11. sz.
1 pár kocsolya 35 dinár
1 pár evőeszköz 20 dinár
1 drb kanál 10 dinár
1 drb kávéskanál 5 dinár
1 drb fogas 10 dinár
1 drb kulcs 5 dinár

Sarokház szabadkézből
cladó. Vendéglőnek alkalmas.
Scotus Viator ul. 46
231

P rhuzamos ut elejen
nagy emeletes ház
nagy telek, május
elején elfoglalható,
juttatásan
eladó
Cim a kiadóban

KÜLÖNFÉLE

Kétgyvas butorozott szoba
kiadó. Ugyanott házi-
koszt kapható. Save Te-
kelije ul. 41. 318
Fiatál házaspár keres szoba
pen butorozott szobát vil-
lanyvilágítással és lehetőleg
fürdőszobával használat.
Ajánlatok: Adaros, Vilso-
nova 8. l. em. esetleg Tel.
4-23. kérünk. 324

FOGLALKOZÁS

Suche deutsche Erzieh-
erin aus gutem Hause mit
Schulkentnissen zu drei
Mädchen zu guten Bedin-
gungen. Offerte mit Ge-
altsansprüchen, Zeugnis-
sen und Photographie er-
beten an Bálint Jenő, N.-
Kaniža. 314

Mészegétőt keresek, ki-
nek több évi gyakorlatá
van. Fizetés megvezetés
szerint, azonkívül tiszt-
tességes lakás és fűtés.
Király József, Senta. 219

Téglagyári igazgató

minden gép- és kézmunká-
ban jártas, szakember, ál-
lást változtatni óhajtja.
Ajánlatok: ZA 4046 jellegre
a PUBLICITAS D. D. hi-
de-ési irodához ZAGREB,
Gundulićeva 14. küldendők. 317

Szanatóriumba sebészeti
ápolónó

sürgősen keres-
tetik, szerb nyelvismeret-
tel. Műtősök előnyben.
Ajánlatok: Szanatorium
Vardar, Skoplje. 303

Varrónék, kik már hosz-
szabb ideig varrodában
dolgoztak felvételnek
Beck Jenő kötőtáru készítő-
nél. Gőzfürdő mellett. 308

MESZET
CEMENTET

legjobb minőségű
retorta faszenet
vagonféltelben és kis menny-
ségben is.
Révai Adolf
Subotica, Terezijina ul. 1.
Telefon 551.

Szabászni elsőrangú munká-
erő blousz

szabáshoz
kerestetik. Bemutatkozás
d. n. 2—3 óra között Beck
Jenő kötőtáru készítőnél.
Gőzfürdő mellett. 312

Cukrárszégéd, idősebb, cu-
korka- és csokoládégyár-
ban állandó munkát ke-
res.

Jelenleg is a szakmá-
ban munkavezető. Cim a
kiadóban. 341

Hasábos és aprított
TÜZIFA

házhoz szállítva minden
mennyiségben kapható
Vujkovics J. és Tsa
cégnél Subotica
6866 Telefon 669.

Mérlegképes könyvelő
delutáni mellékfoglalkozást
vagy 1—2 órai irodai
munkát, könyvelést vállal.
Cim a kiadóban. 353

Mindenes leány vagy
asszony, ki főzni is tud
február 1-ére felvétetik.
Cim a kiadóban. 332

VALÓDI ZEISS
SZEMÜVEG
TELEFON 216

Kapható:
Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica
Javitásokat vidékre is azonnal

Az összes vezérművekről
vizsgázott gépész állást
keres. Kompund gép-
kezelő és szerelő, nagyobb
szivattyutelep, gőzmalom,
vagy gazdaságban. Szabó
Bertalan gépész Palič-für-
dő, Subotica mellett. 333

Keresünk
azonnali belépésre

nőtlen
elektrotechnikust
Postafiók 20.
Vinkovci.

Magános izraelita nő, aki
a főzést és házimunkákat
mindenes eséléd hozzá-
segítésével végzi, felvé-
tetik. Kohn Simonné Su-
botica, Pašićeva ul. 4. 355

Azonnali belépésre ke-
resünk egy önálló drage és
csokoládé munkást. Longa
i Sin Stara-Kanjiža. 349

Tanoncokat keres eszter-
gályos. Cim a kiadóban. 345

VÉTEL-ELADÁS

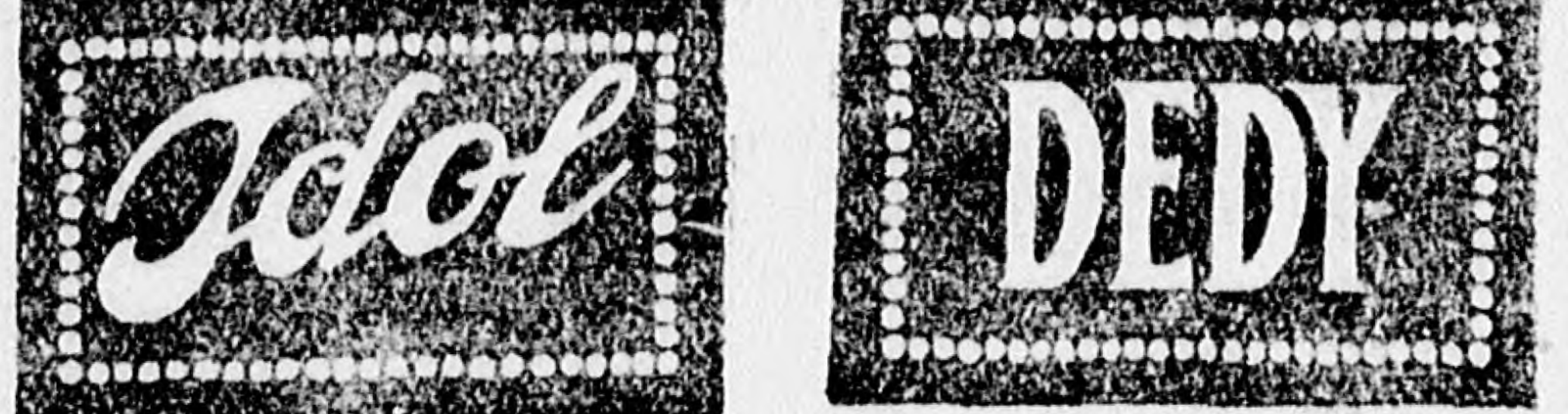
Bácska-Topolán, a vá-
rosházzal szemben, a
legszebb, a legjobb for-
galmu vendéglő, kávéház,
étterem és ut szálloda,
minden elfogadható árért
sürgősen eladó. Érde-
klődni lehet Polvák Kele-
men tulajdonosnál. 180
Tüzifa: száraz bükkfa,
apritott, a legolcsóbb napi-
árban házhoz szállítva.
Schlanger Makso, Skotus
Viator 82, Raičeva 9. Te-
lefon 648. 9733

12 HP szivógázmotor, 35-
as köifűrészt, körfűrészt, bal-
tázó, potom áron eladó.
Ujváry, Temerin. 241

Fejkorpát
gyökereken távolít
Kumerkamer-féle
korpakrém — Sombor

Eladom házamat nagyon
jólmelő vegyesáru-üzlet-
tel és teljes berendezés-
sel együtt, ahol pálinka-
és borkimérés is van ked-
vező fizetési feltételek-
kel, nagyobb vállalat át-
vétele miatt. Stein Vajnska
201

KÉNYEN

CIPŐKRÉMET!

GYÁRTJA:
Prva Jugoslavska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD.

HÁZ

főterem 6 szobás lakással szép üzleti
helyiség berendezéssel családi viszonyok
miatt eladó és azonnal beköltözhető
DJURO UMSTÄDTER
KNEŽEVI-VINOGRADI, BARANJA 339

Képkerekek gyártása
Csillárok és
Disztálcák

Mézőmunkák Szakszerű Keresetezése
Modern képkerekezés
F. Bachinger
Subotica,
Sudarović (Bercsenyi) ul. 34.

Papírárak (író-, másoló-, áttűtő-, indigó-, carbonpapir)
Írószer és irodai felszerelési cikkek valamint
Üzletkönyvek levélrendező, gyorsfűzők stb.
gyári árban HEUMANN MÓR SUBOTICA, JELAČIĆEVA UL. 1.
A. A. Á. A. Á. 1881. évben 6062

Gyárunk áthelyezése előtt a raktáron levő
ebédlő-, háló-, niszoba berendezéseket

minden elfogadható áron kiárusítjuk.

Saját érdekében győződjék meg butoraink elismert jó minőségéről
valamint feltűnő olcsó árainkról
CZIGLER, KÁICS és TÁRSA BUTORGYÁRA SUBOTICÁN
a Barátok temploma mellett 316

Keresek megvételre vagy
bérbe kisebb vagy na-
gyobb városban egy jó-
menetelű fényképészeti
üzletet. Szíves megkér-
sést kér Eugen Grob, An-
noncen Expedition Vršac. 277

Régi iól bevezetett vegyes-
kereskedés gőzmalom
szomszédságában. vend-
églő, mészárszék, teigvár
teljes berendezéssel ol-
csón eladó. A házhoz 7
hold föld is van egy da-
rabbban. Cim a kiadóban. 279

LIKÖR-ESSENCIÁK

nagy választékban kaphatók
PINTER FERENC gyógyszerárban
A nagytemplom mellett 8934
Csinos és jókarban levő
fűszer- és rőfösüzletberende-
zés kevés fűszer-, rőfös-
és rövidáruval eladó.
(Halmi és Cseke-féle
St.-Moravica). Bővebbet
Tomek Pacsir, a vasút
mellett. 267

Eladó három darab Wert-
heim-szekrény. Cim a ki-
adóban. 311

Eladó alig használt ebédlő
és zongora. Megtekinthető
Gerő állatorvosnál. Sen-
tan. 319

Tüzifa, bükkhasából
vágott, valamint elsőrendű
hasábia házhoz szállítva
és vagonféltelben legol-
csóbb napi áron, továbbá
angol brikett kapható
Morvai József faüzletében.
Senčanski put 42. Tele-
fon 91. 10145

Magánház Vilsonova, ulica
17. 600.000 dinárért sza-
badkézből cladó. 329

Értékes világhélyegyűj-
temény, nagyjából euró-
pai, cirka 6000 drb ol-
csón és sürgősen eladó.
Cim a kiadóban. 352

Eladó vagy bérbeadó Bez-
dán nagyközségben ujon-
nan épült és modernül be-
rendezett vendéglő, mely
a Duna féle vezető klin-
ker ut mellett fekszik.
Élteli üzletnek is alkal-
mas. Keszler Antal ven-
délős Bezdán. 343

Eladó fodrászület. Novi-
sádon jól menő fodrász-
ület más vállalkozás
miatt eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 342

Szolid urifüu lakást kapa-
hat teljes ellátással. Cim
a kiadóban. 340

A. MAMUZIĆ

könyv- és papírkereskedő
könyvjegyzéke

- SUBOTICA, (Városháza)
H. B.
Din.
Bercs Mária: Halál-
tanc 56
Bercsik A.: Nyári fe-
leség 17.50
Berziczy: Régi em-
lékek 14
Gróf Bethlen I.: Mese
a szomorú város. 21
Gróf Bethlen I. Majd:
A város. 14
Békffy A.: A Kálvárián
(Öve) 24.50
Béldi Izor: A jános
király 49
Béldi Izor: Vad a
siból 17.50
Béldi Izor: Indiszkreciók
" " Intermezzo k 70
Biro Lajos: Harmine
novella 31.50
Biro Lajos: A diadal-
mas asszony 21
Biro Lajos: Marie és
más a szon 21
Biro Lajos: Kunszá-
lasi ember k 42
Biro Lajos: A fekete
ostor 42
Biro Lajos: Tavasz
ünnepe 14
Biro Lajos: Sárgarigó 10.50
" Amor és
" Psziché 70
Boky: Mi f a k 21
Dr. Bokor E.: Mene-
külés az orosz fo-
sár
ból 49

Zongorák, pianók csakis
elsőrendű gyártmányok.
12—18 havi részletfizetés-
re, 10 évi íótállással, nagy
választékban kaphatók
Raab Károly hangszerkés-
zítőnél Somborban. Zon-
goraajánlat, hangolást el-
fogad helyben és vidéken,
melver szakképzett m-
kásaival végeztet. 8548

kiárusítom

mélyen leszállított áron. A
saját érdekében győződjön
meg olcsó árairól.
Kreści A. Nándor
könyvkereskedés, Subotica

Gummi bélyegzőt bármi-
lyen nyelven készít Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulca 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.

PARFÖM KÖLNIVIZ KOZMETIKAI CIKKEK KALICNÁL GOLCSOBAN Subotica, Rudićeva ul.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó Rt.-F. körtorgőgépén Subotican.